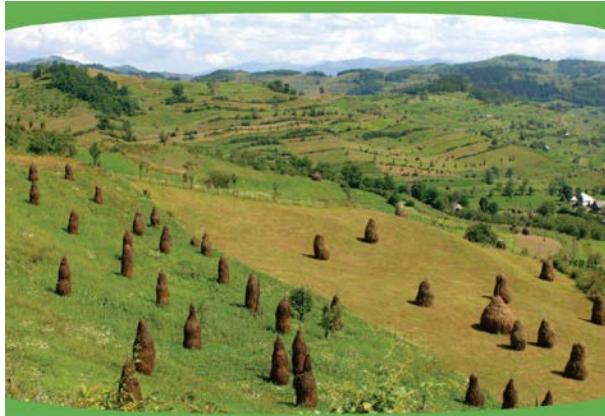

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI
DEZVOLTĂRII RURALE

DIRECȚIA GENERALĂ DEZVOLTARE RURALĂ
AUTORITATE DE MANAGEMENT PENTRU PNDR

GHID INFORMATIV

**PENTRU BENEFICIARII MĂSURILOR DE MEDIU ȘI CLIMĂ
ALE PROGRAMULUI NAȚIONAL DE DEZVOLTARE RURALĂ
(PNDR) 2014 - 2020**

–București –
–februarie 2016 –

CUPRINS:

CADRUL PROGRAMATIC	4
MĂSURILE DE MEDIU ȘI CLIMĂ FINANȚATE PRIN PNDR 2014 - 2020	5
VALOAREA PLĂȚILOR COMPENSATORII PENTRU MĂSURILE DE MEDIU ȘI CLIMĂ ALE PNDR 2014 - 2020.....	8
Măsura 10 – agro-mediu și climă	9
Măsura 11 – agricultură ecologică	9
Măsura 13 - plăți pentru zonele care se confruntă cu constrângeri naturale	9
CRITERII DE ÎNCADRARE ÎN ZONELE ELIGIBILE PENTRU MĂSURILE DE MEDIU ȘI CLIMĂ ALE PNDR 2014-2020...10	
Măsura 10 – agro-mediu și climă / Pachetul 1 – pajiști cu înaltă valoare naturală și Pachetul 2 – practici agricole tradiționale	10
Măsura 10 agro-mediu și climă / Pachetul 3 – pajiști importante pentru păsări.....	11
Măsura 10 agro-mediu și climă / Pachetul 4 – culturi verzi	12
Măsura 10 agro-mediu și climă / Pachetul 5 – adaptarea la efectele schimbărilor climatice	12
Măsura 10 agro-mediu și climă / Pachetul 6 – pajiști importante pentru fluturi (Maculinea sp.).....	14
Măsura 10 agro-mediu și climă / Pachetul 7 – terenuri arabile importante ca zone de hrănire pentru gâscă cu gât roșu (Branta ruficollis)	14
Măsura 10 agro-mediu și climă / Pachetul 8 – creșterea animalelor de fermă din rase locale în pericol de abandon.....	14
Măsura 11 – agricultură ecologică	15
Măsura 13 – plăți pentru zone care se confruntă cu constrângeri naturale.....	15
CONDIȚII DE ELIGIBILITATE, CERINȚE SPECIFICE ȘI CERINȚE DE BAZĂ PE CARE TREBUIE SĂ LE ÎNDEPLINEASCĂ FERMIERII PENTRU OBȚINEREA PLĂȚILOR COMPENSATORII.....	17
Condiții de eligibilitate:	18
Cerințe generale	21
Cerințele specifice	21
Măsura 10 – agro-mediu și climă / Pachetul 1 – pajiști cu înaltă valoare naturală:	21
Măsura 10 – agro-mediu și climă / Pachetul 2 – practici agricole tradiționale.....	21
Măsura 10 – agro-mediu și climă / Pachetul 3 – pajiști importante pentru păsări	22
Măsura 10 – agro-mediu și climă / Pachetul 4 – culturi verzi	22
Măsura 10 – agro-mediu și climă / Pachetul 5 – adaptarea la efectele schimbărilor climatice	22
Măsura 10 – agro-mediu și climă / Pachetul 6 – pajiști importante pentru fluturi (Maculinea sp.)	23
Măsura 10 – agro-mediu și climă / Pachetul 7 – terenuri arabile importante ca zone de hrănire pentru gâscă cu gât roșu (Branta ruficollis)	23
Măsura 10 – agro-mediu și climă / Pachetul 8 – creșterea animalelor de fermă din rase locale în pericol de abandon	23
Măsura 10 – agro-mediu și climă – alte cerințe aplicabile tuturor pachetelor / variantelor	24
Măsura 11 – agricultură ecologică	24
Măsura 13 – plăți pentru zonele care se confruntă cu constrângeri naturale.....	24
Eco-condiționalitatea (Bunele Condiții Agricole și de Mediu – GAEC și Cerințele Legale în Materie de Gestionare – SMR), cerințe minime privind utilizarea îngrășămintelor și substanțelor de protecție a plantelor și activitatea minimă.....	24
Normele de eco-condiționalitate	25
Cerințele de bază pentru angajamentele de agro-mediu și climă (M.10) și agricultură ecologică (M.11).26	
Activitate minimă	27
DETALII PRIVIND PAȘII CARE TREBUIE URMAȚI PENTRU RESPECTAREA ANUMITOR OBLIGAȚII ÎN CADRUL ANGAJAMENTELOR	29
Cum se realizează evidența activităților agricole desfășurate?	29
Cum se calculează valorile încărcăturii de animale și ale îngrășămintelor organice?.....	30
Conversia numărului de animale în coeficient „Unitate Vită Mare” (UVM)	30
Conversia gunoiului de grajd în azot substanță activă (kg N s.a.).....	30
Demonstrarea deținerii cunoștințelor și informațiilor relevante sau a expertizei tehnice necesare implementării angajamentelor.....	32

MECANISMUL DE IMPLEMENTARE TEHNICĂ A MĂSURILOR DE MEDIU ȘI CLIMĂ:.....	33
Unde se solicită plățile compensatorii?	33
Cum se solicită plățile compensatorii?.....	33
Când se solicită plățile compensatorii?	33
Care sunt pașii care trebuie parcursi de la depunerea cererii unice de plată și până la efectuarea plății?	34
Care sunt sancțiunile aplicabile în caz de identificare a unor neconformități?	34
INFORMAREA PUBLICĂ ȘI PROMOVAREA MĂSURILOR DE MEDIU ȘI CLIMĂ	36
Date de contact APIA:.....	38

CADRUL PROGRAMATIC

Începând cu anul 2007, odată cu aderarea României la Uniunea Europeană, pe lângă obligațiile care derivă din statutul de Stat Membru, fermierii români au putut beneficia de unele drepturi similare cu fermierii europeni. Între acestea, un rol important l-au avut fondurile adresate agriculturii și dezvoltării rurale, o componentă importantă a acestor fonduri fiind constituită de alocările financiare ale măsurilor Axei 2 a Programului Național de Dezvoltare Rurală (PNDR) 2007-2013. Astfel, utilizatorii de terenuri agricole din România, care au adoptat standarde superioare de mediu pe baze voluntare, au avut la dispoziție peste 3 mld. euro adresate conservării biodiversității, protecției resurselor naturale (în special a solului și a apelor), reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră, conservării peisajelor tradiționale. Măsurile care au contribuit în perioada 2007-2013 în mod susținut la atingerea acestor obiective au fost cele adresate zonelor defavorizate (LFA) și măsura de agro-mediu.

Pe fondul caracterului extensiv al agriculturii practicată la scară largă în România, aceste măsuri au contribuit prin acțiunile propuse atât la evitarea intensivizării agriculturii în zonele rurale care asociază o mare valoare de mediu prin păstrarea speciilor sălbaticice de plante și animale și a habitatelor prioritare la nivel european, cât și la evitarea abandonului activităților agricole în zonele cu potențial agricol limitat de unele condiții nefavorabile induse de factorii naturali. Practic, aplicarea acestor măsuri la scară largă, a asigurat în perioada 2007-2013 un echilibru între dezvoltarea economică rezultată în urma stimulării competitivității în spațiul rural pe de-o parte, și protecția mediului și menținerea peisajului rural tradițional pe de altă parte.

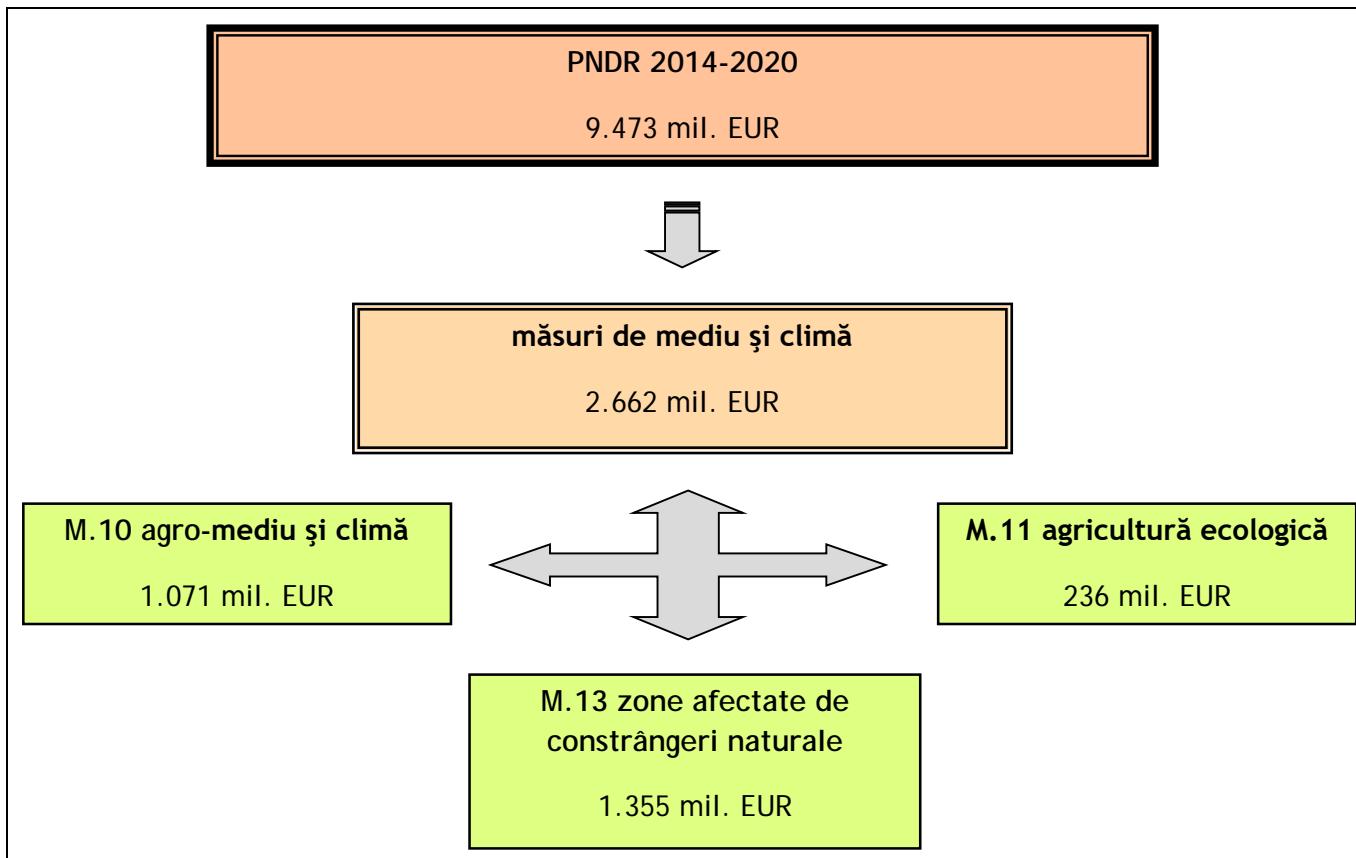
În acest context, la acest moment, datele de monitorizare ale PNDR 2007-2013 arată că o pondere importantă a terenurilor agricole au beneficiat în perioada 2007-2013 de aplicarea unui management durabil, extensiv, ceea ce indică succesul implementării acestor măsuri. În această perioadă un număr de peste 370 mii de fermieri au asigurat evitarea abandonului pentru cca. 2,83 mil. ha de terenuri agricole situate în zone defavorizate, iar un număr de cca. 235 mii fermieri au asigurat aplicarea unor practici de agro-mediu pe o suprafață de peste 1,63 mil. ha de pajiști cu înaltă valoare naturală, pajiști importante pentru unele specii rare de fluturi, pajiști sau terenuri arabile importante pentru unele specii prioritare de păsări sau terenuri arabile care prezintă riscuri de degradare.

Și pentru noua perioadă de programare (2014-2020), pentru a evita efectele secundare negative ale anumitor practici agricole, UE prin politicile susținute din fonduri europene adresate agriculturii și dezvoltării rurale, oferă Statelor Membre posibilitatea acordării unor plăți compensatorii fermierilor care furnizează societății servicii publice prin adoptarea unor practici agricole prietenoase cu mediul. Conform Regulamentului de dezvoltare rurală nr. 1305/2013, minimum 30% din alocarea Fondului European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR) este rezervată măsurilor care contribuie la atingerea obiectivelor de mediu și climă.

Provocarea pentru următoarea perioadă constă în menținerea acestei bogate resurse pe care România o detine în comparație cu alte State Membre ale UE - biodiversitatea asociată terenurilor agricole, în fața schimbărilor socio-economice care sunt așteptate în mediul rural în perioada următoare. Pentru a asigura atingerea acestor obiective, este nevoie ca sistemele extensive de agricultură (bazate pe reducerea inputurilor și utilizarea durabilă a resurselor naturale) să fie susținute pentru a putea face față competiției atât cu presiunea de adoptare de sisteme agricole intensive, cât și într-un context mai larg, cu alte activități economice emergente cu care agricultura se va putea afla în competiție din perspectiva utilizării terenurilor agricole. În același timp, încurajarea continuării activităților agricole în zonele cu o valoare de mediu ridicată, dar în special în zonele care se confruntă cu contrângerile naturale și în zonele montane, precum și evitarea abandonului acestor zone trebuie să constituie o prioritate în perioada următoare.

Măsurile de mediu și climă ale PNDR 2014-2020, atât în cazul pajiștilor permanente naturale și semi-naturale, cât și în cazul livezilor tradiționale utilizate extensiv sau al terenurilor arabile, promovează practicarea unei agriculturi care presupune lipsa mecanizării cu utilaje grele și evitarea chimizării alături de aplicarea tehniciilor agricole tradiționale folosite (ce se reduc în fond

la un păsunat non-intensiv și la stabilirea unor date și metode de aplicare a cositului) vor favoriza menținerea habitatelor prioritare și a speciilor importante, a fondului cultural tradițional, precum și o utilizare rațională a resurselor naturale. Eforturile întreprinse până în prezent pentru atingerea unor obiective ambițioase de protecție a mediului vor fi susținute și în continuare prin PNDR 2014-2020, alocarea măsurilor de mediu și climă în noua perioadă de programare depășind 30% din alocările totale FEADR.

Prin aceasta, agricultura durabilă este susținută în România prin continuarea în perioada de programare 2014-2020 a eforturilor întreprinse prin implementarea măsurilor de mediu din PNDR 2007-2013. Astfel se asigură atât respectarea liniilor strategice privind dezvoltarea rurală în Uniunea Europeană, precum și corelarea măsurilor de sprijin cu realitatele și nevoile identificate în spațiul rural românesc. Prin PNDR 2014-2020, document aprobat de către Comisia Europeană prin Decizia C(2015)3508/26.05.2015, s-a avut în vedere îmbunătățirea echilibrului dintre dezvoltarea economică și utilizarea durabilă a resurselor naturale, dar și menținerea și creșterea atractivității zonelor rurale, ca elemente de bază în diversificarea activităților economice.

MĂSURILE DE MEDIU ȘI CLIMĂ FINANȚATE PRIN PNDR 2014 - 2020

Măsurile de mediu și climă aplicabile pe terenurile agricole, finanțate prin Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR) în cadrul PNDR 2014-2020 și implementate în România începând cu anul 2016, sunt:

- ✓ Măsura 10 - agro-mediu și climă,
- ✓ Măsura 11 - agricultură ecologică,
- ✓ Măsura 13 - plăți pentru zone care se confruntă cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice.

Pe fondul oferit de noul pachet legislativ care reglementează finanțarea Politicii Agricole Comune în perioada 2014-2020, precum și pe baza experienței dobândite în perioada anterioară de programare, dar și a informațiilor actualizate furnizate de analiza socio-economică și de mediu a spațiului rural românesc, noul Program Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020 aduce o serie de elemente de noutate.

Dintre acestea, cele mai importante constau în:

- ✓ revizuirea desemnării zonelor eligibile pentru unele pachete ale Măsurii 10 - agro-mediu care a avut ca rezultat și extinderea față de perioada anterioară de programare, cu scopul direcționării resurselor financiare către acțiuni care răspund mai eficient obiectivelor de mediu propuse,
- ✓ asigurarea unei mai mari flexibilități a angajamentelor de agro-mediu și climă în termeni de obligații ale fermierilor (includerea cositului cu utilaje ușoare ca alternativă la cositul manual) și în termeni de gestionare a angajamentelor (prelungire anuală a angajamentelor după încheierea perioadei initiale de 5 ani),
- ✓ introducerea unui nou pachet de agro-mediu și climă, cu scopul adaptării practicilor agricole la efectele schimbărilor climatice, aplicabil în zonele identificate ca având un risc ridicat,
- ✓ introducerea unui nou pachet de agro-mediu și climă, cu scopul de a încuraja creșterea animalelor din rase locale cu risc de abandon,
- ✓ susținerea crescătorilor de animale din rase locale aflate în pericol de abandon,
- ✓ gestionarea angajamentelor încheiate de operatorii în agricultura ecologică în cadrul unei măsuri distincte (Măsura 11),
- ✓ încurajarea fermierilor să adopte practicile specifice agriculturii ecologice prin compensarea pierderilor de venituri și a cheltuielor suplimentare înregistrate în perioada de conversie,
- ✓ asigurarea premiselor necesare pentru o mai eficientă utilizare a resurselor financiare prin condiționarea sprijinului acordat în cadrul Măsurii 10 și Măsurii 11 de deținerea competențelor necesare implementării corecte a angajamentelor prin participarea la instruirea specifice sau prin accesarea serviciilor de consiliere de către beneficiari,
- ✓ revizuirea zonelor afectate de constrângeri naturale care a avut ca rezultat o extindere semnificativă a zonelor eligibile în cadrul Măsurii 13,
- ✓ condiționarea sprijinului acordat în cadrul Măsurilor 11 și 13 de încadrarea beneficiarilor în categoria de „fermieri activi”,
- ✓ modificarea cadrului legislativ prin care se stabilesc obligațiile în materie de eco-condiționalitate.

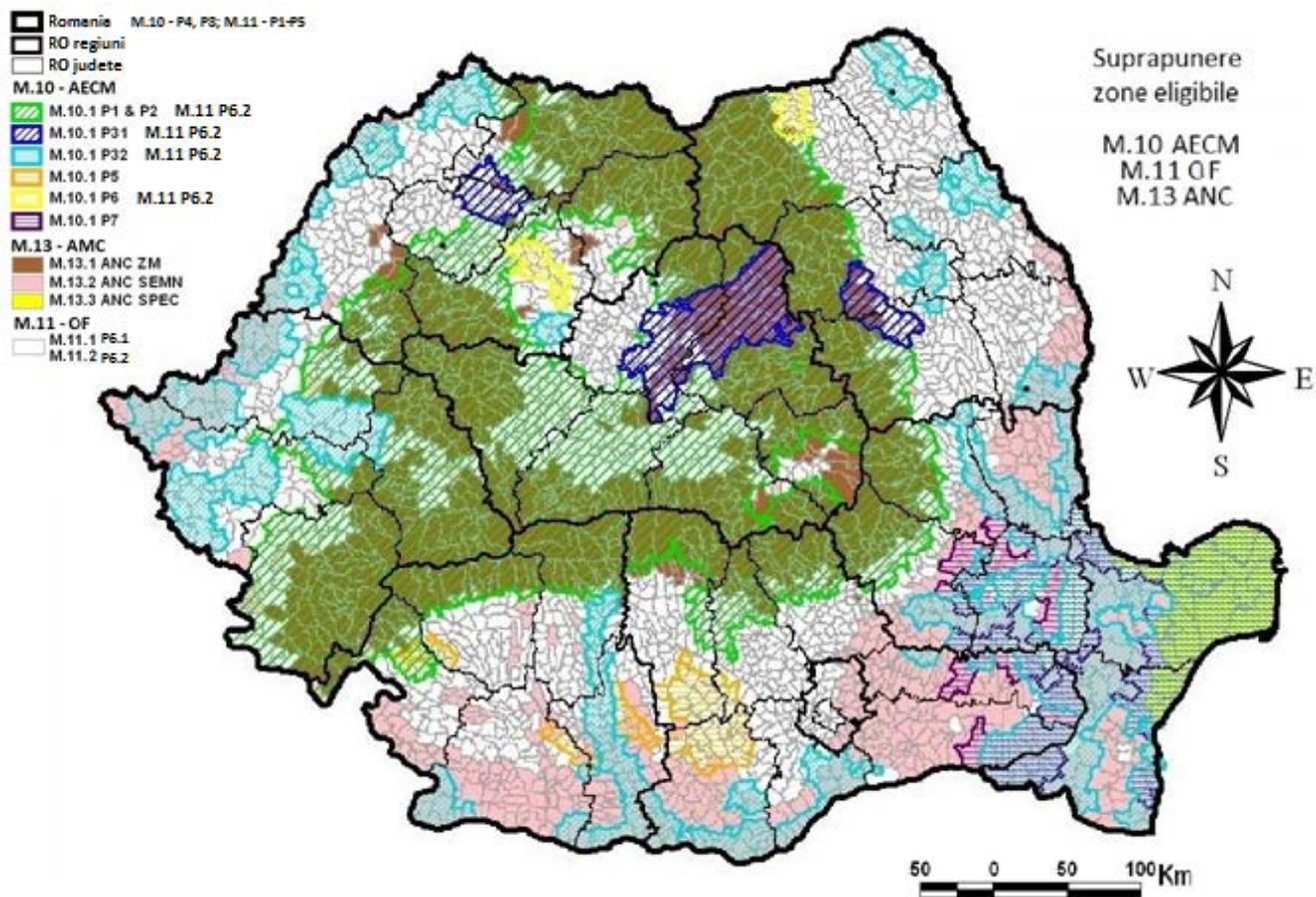
Pentru toate aceste noi măsuri de mediu și climă ale PNDR 2014-2020, fermierii români pot deschide noi angajamente începând cu anul 2015.

Corespondența măsurilor de mediu între cele două perioade de programare (PNDR 2007-2013 și PNDR 2014-2020) este prezentată în tabelul următor:

PNDR 2014-2020	PNDR 2007-2013
Măsura 10 - agro-mediu și climă cu 8 pachete:	
✓ Pachetul 1 - pași cu înaltă valoare naturală (HNV)	Măsura 214 - plăți de agro-mediu cu 7 pachete: ✓ Pachetul 1 - pași cu Înaltă Valoare Naturală (HNV)
✓ Pachetul 2 - practici agricole tradiționale	✓ Pachetul 2 - practici agricole tradiționale
✓ Pachetul 3 - pași importante pentru păsări <ul style="list-style-type: none"> • varianta 3.1 - Crex crex • varianta 3.2 - Lanius minor și Falco vespertinus 	✓ Pachetul 3 - pași importante pentru păsări <ul style="list-style-type: none"> • varianta 3.1 Crex crex • varianta 3.2 Lanius minor și Falco vespertinus
✓ Pachetul 4 - culturi verzi	✓ Pachetul 4 - culturi verzi
✓ Pachetul 5 - adaptarea la efectele schimbărilor climatice	
✓ Pachetul 6 - pași importante pentru fluturi (Maculinea sp.)	✓ Pachetul 6 - pași importante pentru fluturi (Maculinea sp.)
✓ Pachetul 7 - terenuri arabile importante ca zone de hrănire pentru gâșca cu gât roșu (Branta ruficollis)	✓ Pachetul 7 - terenuri arabile importante ca zone de hrănire pentru gâșca cu gât roșu (Branta ruficollis)
✓ Pachetul 8 - creșterea animalelor de fermă din rase locale în pericol de abandon	N/A
Măsura 11 - agricultura ecologică	
✓ sub-măsura 11.1 - sprijin pentru conversia la	N/A

<p>metodele de agricultură ecologică</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pachetul 1 - culturi agricole pe terenuri arabile (inclusiv plante de nutreț) aflate în conversia la agricultura ecologică, • Pachetul 2 - legume aflate în conversia la agricultura ecologică, • Pachetul 3 - livezi aflate în conversia la agricultura ecologică, • Pachetul 4 - vii aflate în conversia la agricultura ecologică, • Pachetul 5 - plante medicinale și aromatice aflate în conversia la agricultura ecologică, • Pachetul 6 - pajiști permanente aflate în conversia la agricultura ecologică <ul style="list-style-type: none"> ◦ varianta 6.1 - pajiști permanente situate în afara zonelor eligibile pentru M.10 (p1, P2, P3.1, P3.2 și P6) ◦ varianta 6.1 - pajiști permanente situate în zonele eligibile pentru M.10 (p1, P2, P3.1, P3.2 și P6) 	
<p>✓ sub-măsura 11.2 - sprijin pentru menținerea practicilor de agricultură ecologică</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pachetul 1 - culturi agricole pe terenuri arabile (inclusiv plante de nutreț) certificate în agricultura ecologică, • Pachetul 2 - legume certificate în agricultura ecologică, • Pachetul 3 - livezi certificate în agricultura ecologică, • Pachetul 4 - vii certificate în agricultura ecologică, • Pachetul 5 - plante medicinale și aromatice certificate în agricultura ecologică, • Pachetul 6 - pajiști permanente certificate în agricultura ecologică <ul style="list-style-type: none"> ◦ varianta 6.1 - pajiști permanente situate în afara zonelor eligibile pentru M.10 (p1, P2, P3.1, P3.2 și P6) ◦ varianta 6.1 - pajiști permanente situate în zonele eligibile pentru M.10 (p1, P2, P3.1, P3.2 și P6) 	<p>Măsura 214 - plăți de agro-mediu</p> <p>✓ Pachetul 5 - agricultură ecologică</p> <ul style="list-style-type: none"> • varianta 5.1 - culturi agricole pe terenuri arabile (inclusiv plante de nutreț) • varianta 5.2 - legume • varianta 5.3 - livezi • varianta 5.4 - vii • varianta 5.5 - plante medicinale și aromatice
<p>Măsura 13 - plăți pentru zone care se confruntă cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice cu 3 sub-măsuri:</p>	
<p>✓ sub-măsura 13.1 - zona montană (ANC ZM)</p>	<p>Măsura 211 - zona montană defavorizată (ZMD)</p>
<p>✓ sub-măsura 13.2 - zone care se confruntă cu constrângeri naturale semnificative (ANC SEMN)</p>	<p>Măsura 212 - zone defavorizate - altele decât zona montană:</p> <p>✓ zona defavorizată de condiții naturale specifice - ZDS)</p>
<p>✓ sub-măsura 13.3 - zone care se confruntă cu constrângeri specifice - Delta Dunării (ANC SPEC)</p>	<p>Măsura 212 - zone defavorizate - altele decât zona montană:</p> <p>✓ zona semnificativ defavorizată Delta Dunării(ZSD)</p>

Beneficiarii plăților compensatorii sunt fermierii utilizatori de terenuri agricole în cazul măsurii de agro-mediu și climă și, fermierii activi utilizatori de terenuri agricole în cazul măsurii de agricultură ecologică și a măsurii care vizează zonele care se confruntă cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice.

Plata compensatorie este plătită anual, ca sumă fixă pe unitatea de suprafață (ha) sau pe UVM (pentru pachetul 8 din măsura de agro-mediu și climă, calculat pentru femeile adulte de reproducție de rasă pură), fiind acordată în urma asumării unor angajamente voluntare:

- ✓ pe o perioadă de 5 ani pentru pachetele măsurii de agro-mediu și climă și cele care vizează menținerea agriculturii ecologice,
- ✓ pe o perioadă de maximum 2 ani (pentru culturi anuale) și maximum 3 ani (pentru culturi perene) pentru pachetele care vizează conversia la agricultura ecologică,
- ✓ anuale pentru continuarea activităților agricole în zonele desemnate cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice.

VALOAREA PLĂȚILOR COMPENSATORII PENTRU MĂSURILE DE MEDIU ȘI CLIMĂ ALE PNDR 2014 - 2020

Plățile compensatorii se acordă în cadrul acestor măsuri, în urma încheierii unor angajamente voluntare anuale/multianuale, utilizatorilor de terenuri agricole situate în zonele definite ca eligibile pentru pachetele de agro-mediu și climă, agricultură ecologică și în zonele cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice, stabilite în PNDR la nivel de UAT LAU2 (comune, orașe sau municipii) și vizează compensarea:

- ✓ costurilor suplimentare și pierderilor de venituri rezultate în urma aplicării unor măsuri de management extensiv pe terenurile agricole, orientate spre atingerea unor obiective de mediu (conservarea biodiversității, protecția apelor și a solului);
- ✓ costurilor suplimentare și a pierderilor de venit rezultate din aplicarea practicilor specifice agriculturii ecologice;
- ✓ costurilor suplimentare și a pierderilor de venit pe care fermierii le suportă datorită constrângerilor naturale și a celor specifice care se manifestă în zonele cu influență asupra producției agricole.

Măsura 10 - agro-mediu și climă

Submăsura 10.1 - agro-mediu și climă	Valoarea plății
Pachetul 1 - pajiști cu înaltă valoare naturală (HNV)	93 €/ha/an
Pachetul 2 - practici agricole tradiționale (aplicat numai în combinație cu Pachetul 1)	-
varianta 2.1 - lucrări manuale	100 €/ha/an
varianta 2.2 - lucrări cu utilaje ușoare	21 €/ha/an
Pachetul 3 - pajiști importante pentru păsări	-
sub-pachetul 3.1 - Crex crex	-
varianta 3.1.1 - lucrări manuale	261 €/ha/an
varianta 3.1.2 - lucrări cu utilaje ușoare	182 €/ha/an
sub-pachetul 3.2 - Lanius minor și Falco vespertinus	-
varianta 3.2.1 - lucrări manuale	159 €/ha/an
varianta 3.2.2 - lucrări cu utilaje ușoare	80 €/ha/an
Pachetul 4 - culturi verzi	128 €/ha/an
Pachetul 5 - adaptarea la efectele schimbărilor climatice	125 €/ha/an
Pachetul 6 - pajiști importante pentru fluturi (Maculinea sp.)	-
varianta 6.1 - lucrări manuale	361 €/ha/an
varianta 6.2 - lucrări cu utilaje ușoare	282 €/ha/an
Pachetul 7 - terenuri arabile importante ca zone de hrănire pentru gâscă cu gât roșu (Branta ruficollis)	250 €/ha/an
Pachetul 8 - creșterea animalelor de fermă din rase locale în pericol de abandon	-
Ovine	87 €/UVM/an
Caprine	40 €/UVM/an
Bovine: taurine și bubaline	200 €/UVM/an
Ecvidee	200 €/UVM/an
Porcine	176 €/UVM/an

Măsura 11 - agricultură ecologică

Măsura 11 - agricultură ecologică - pachete	Valoarea plății	
	Submăsura 11.1 conversie	Submăsura 11.2 certificat
Pachetul 1 - culturi agricole pe terenuri arabile (inclusiv plante de nutreț)	293 €/ha/an	218 €/ha/an
Pachetul 2 - legume	500 €/ha/an	431 €/ha/an
Pachetul 3 - livezi	620 €/ha/an	442 €/ha/an
Pachetul 4 - vii	530 €/ha/an	479 €/ha/an
Pachetul 5 - plante medicinale și aromatice	365 €/ha/an	350 €/ha/an
Pachetul 6 - pajiști permanente	-	-
sub-pachetul 6.1 (zone neeligibile M.10 P1, P2, P3.1, P3.2 și P6)	124 €/ha/an	111 €/ha/an
sub-pachetul 6.2 (zone eligibile M.10 P1, P2, P3.1, P3.2 și P6, dar parcele fără angajament M.10)	87 €/ha/an	78 €/ha/an

Măsura 13 - plăți pentru zonele care se confruntă cu constrângeri naturale

Măsura 13 - zonele care se confruntă cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice - submăsuri	Valoarea plății
sub-măsura 13.1 - plăți compensatorii în zona montană (ANC ZM)	86 €/ha/an
sub-măsura 13.2 - plăți compensatorii pentru zone care se confruntă cu constrângeri naturale semnificative (ANC SEMN)	54 €/ha/an
sub-măsura 13.3 - plăți compensatorii pentru zone care se confruntă cu constrângeri specifice (ANC SPEC)	70 €/ha/an

În cazul fermelor cu suprafețe agricole mai mari de 50 ha (prag de la care începe aplicarea degresivității), valoarea plății scade pentru acele suprafețe agricole care depășesc această valoare:

- 1-50 ha - 100% din prima acordată pe hectar,
- 50,01-100 ha - 75% din prima acordată pe hectar,

- 100,01-300 ha - 50% din prima acordată pe hecitar,
- peste 300 ha - 35% din prima acordată pe hecitar.

Pentru sub-măsurile 13.2 și 13.3, în cazul în care în urma aplicării degresivității, valoarea plății compensatorii/ha ar ajunge la un nivel inferior celui de 25 €/ha, plata compensatorie acordată pe unitatea de suprafață va fi în quantum de 25 €/ha.

CRITERII DE ÎNCADRARE ÎN ZONELE ELIGIBILE PENTRU MĂSURILE DE MEDIU ȘI CLIMĂ ALE PNDR 2014-2020

Măsura 10 - agro-mediu și climă / Pachetul 1 – pajiști cu înaltă valoare naturală și Pachetul 2 – practici agricole tradiționale

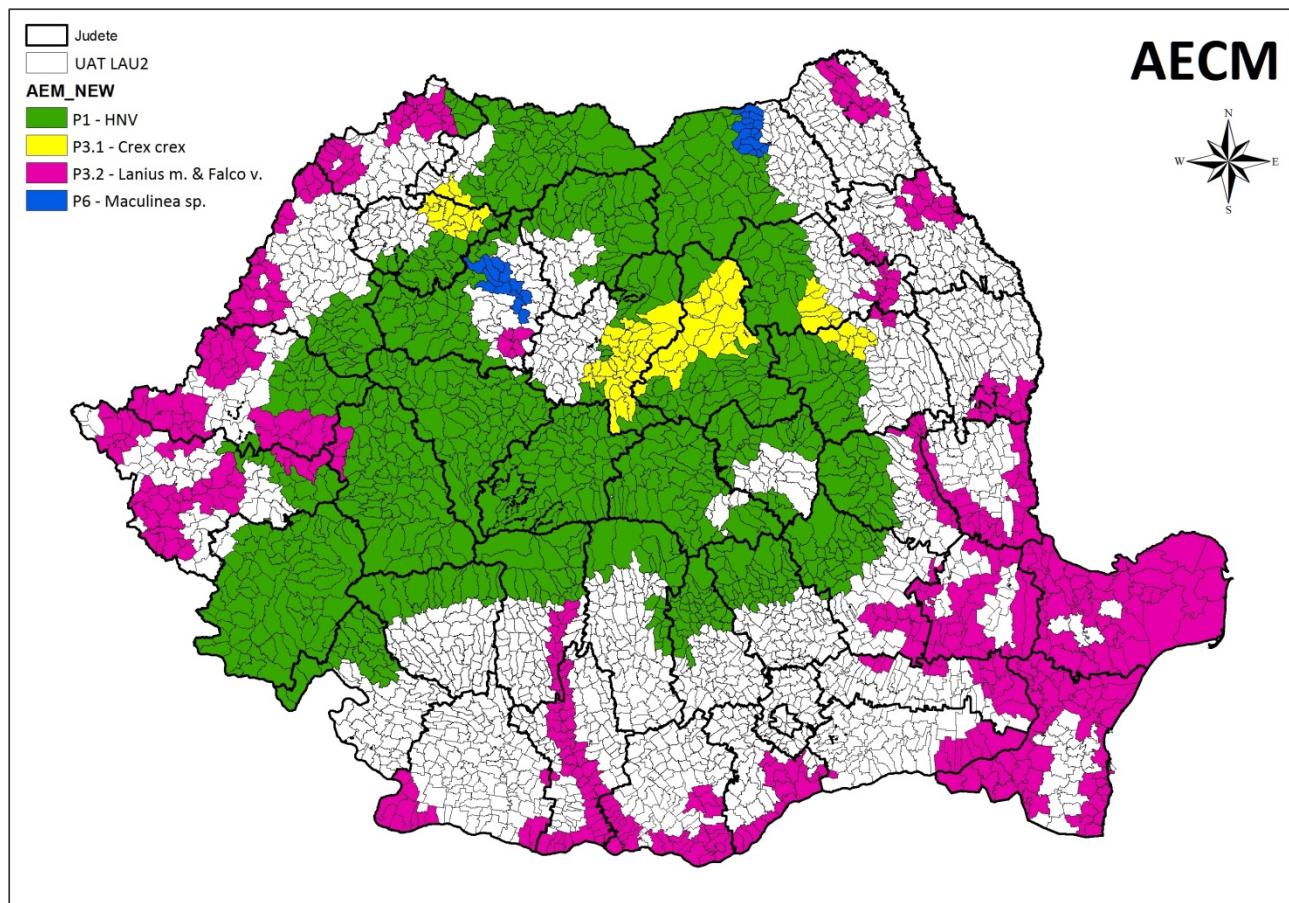
Utilizând criteriile propuse de Forumul European pentru Conservarea Naturii și Pastoralism (European Forum for Nature Conservation and Pastoralism <http://www.efncp.org/policy/indicators-high-nature-value-farming>) au putut fi încadrate în această categorie:

- ✓ pajiștile naturale și semi-naturale, în special cele din zona montană și colinară,
- ✓ livezile tradiționale extensive în care fondul vechilor fânețe se conservă aproape în întregime, făcând din acestea unul dintre cele mai valoroase și mai bine conservate habitate traditionale din zona carpatică, Transilvania și zona pericarpatică. În plus, aceste livezi tradiționale conservă, în cele mai multe cazuri, soiuri autohtone vechi de pomi fructiferi, care constituie un genofond cultural ancestral, pericolat, ce trebuie păstrat,
- ✓ pajiști permanente utilizate extensiv care sunt asociate în general cu o mare diversitate floristică în România, ceea ce asigură implicit marea diversitate faunistică (păsări, insecte, animale mici și mari).

Pentru desemnarea în cadrul PNDR 2007-2013 a unităților administrativ-teritoriale (UAT) de nivel LAU2 (municipii, orașe și comune) care au putut fi încadrate ca zone cu Înaltă Valoare Naturală au fost aplicate criteriile bazate pe folosința terenurilor utilizând bazele de date Corine Land Cover și FAO-LCCS. Astfel, o unitate administrativ-teritorială este încadrată ca zonă cu Înaltă Valoare Naturală dacă peste 50% din terenul ei agricol se încadrează în una din condițiile de definire a HNV enumerate mai sus. În desemnarea anterioară (PNDR 2007-2013) suprafața eligibilă de pajiști situate în cele 1.038 UAT încadrate în zonele HNV, a fost de aprox. 2,169 milioane hectare.

În noua desemnare aplicată pentru PNDR 2014-2020 se mențin zonele care au fost eligibile în perioada anterioară de programare, cu excepția UAT care se suprapun total sau parțial cu cele mai importante situri Natura 2000 ca reprezentativitate pentru speciile de păsări vizate de Pachetul 3 (*Crex crex*, *Lanius minor* și *Falco vespertinus*). Diferențele dintre suprafețele eligibile pentru Pachetul 1 în cele două perioade de programare se datorează acestor faptele eligibile pentru Pachetul 3 – pajiști importante pentru păsări a fost revizuită pe baza reprezentativității siturilor Natura 2000 pentru cele 3 specii de păsări, astfel încât cele mai importante 4 SPA-uri pentru populațiile de *Crex crex* din România și unul din cele mai importante SPA-uri pentru *Lanius minor* se suprapun pe o parte din zona care a fost eligibilă HNV în perioada 2007-2013. Astfel, suprafața rezultată a terenurilor agricole utilizate ca pajiști permanente definite ca zone cu înaltă valoare naturală (HNV) este de cca. 2 milioane ha (conform LPIS 2013 - APIA), fiind situată pe teritoriul a 958 unități administrativ-teritoriale.

Trebuie menționat și faptul că o mare parte a zonelor protejate importante din România (atât de interes național, cât și comunitar sau internațional) sunt acoperite (aproximativ 43,38 % din suprafața SPA-urilor și 55,76 % din suprafața SCI-urilor) de zonele cu Înaltă Valoare Naturală (HNV), pachet care deși este focalizat pe conservarea speciilor de plante asociate pajiștilor permanente are potențialul de a aduce și o contribuție indirectă la protecția altor specii sălbatice importante sau habitate prioritare. Ca o evaluare de ansamblu, zona eligibilă propusă pentru Pachetele 1 și 2 ale Măsurii de agro-mediu și climă acoperă cca. 51,37 % din suprafața siturilor Natura 2000 desemnate în România.

Măsura 10 agro-mediu și climă / Pachetul 3 – pajiști importante pentru păsări

În perioada de programare 2007-2013, în cadrul Măsurii 214 plăți de agro-mediu, protejarea celor trei specii prioritare de păsări (*Crex crex*, *Lanius minor* și *Falco vespertinus*) a fost sprijinită prin introducerea unui pachet pilot a cărui suprafață eligibilă acoperea cca. 260.000 ha de pajiști permanente din zonele identificate ca Zone Importante pentru Păsări (IBA). Numărul total de UAT eligibile în cadrul pachetului a fost de 282, din care 108 UAT eligibile pentru varianta 1 - *Crex crex* și 174 UAT eligibile pentru varianta 2 - *Lanius minor* și *Falco vespertinus*. Zona eligibilă acoperea teritoriile desemnate ca IBA (Important Bird Areas / arii importante pentru păsările sălbaticice) în care populațiile celor 3 specii prioritare la nivel comunitar erau foarte bine reprezentate.

Pentru perioada de programare 2014-2020 s-a avut în vedere continuarea eforturilor de conservare a celor trei specii de păsări, noua desemnare urmărind totodată să contribuie la implementarea Directivei Păsări, chiar în lipsa planurilor de management pentru majoritatea siturilor Natura 2000, prin includerea în zonele eligibile a celor mai reprezentative SPA-uri pentru speciile vizate. Selectarea celor mai reprezentative SPA-uri a avut în vedere, de asemenea, suprapunerea cu IBA-urile care au stat la baza desemnării anterioare a zonelor eligibile pentru Pachetul 3 al M.214. O diferență se observă în cazul desemnării zonei eligibile adresate conservării pajiștilor importante pentru *Crex crex*, unde nu există o corespondență directă între IBA-urile selectate în perioada 2007-2013 și SPA-urile selectate pentru perioada 2014-2020, pe baza reprezentativității din perspectiva numărului de perechi de păsări estimate prin formularele standard care au stat la baza desemnării siturilor. În vederea asigurării consistenței, pe lângă datele aferente fișelor standard elaborate în vederea desemnării SPA-urilor importante pentru *Crex crex* și *Lanius minor* și datele obținute din raportarea distribuției speciilor pe baza articolului 12 al Directivei Păsări, s-au utilizat și datele rezultate în urma implementării unor proiecte sau rezultate în urma recensămintelor pentru *Falco vespertinus*. SPA-urile selectate sunt:

- ✓ *Crex crex* - ROSPA0028, ROSPA0033, ROSPA0114 și ROSPA0138 (primele 4 situri ca reprezentativitate prin stabilirea unui prag peste 215 perechi de păsări pe baza fișelor standard).

- ✓ *Falco vespertinus* - ROSPA0001, ROSPA0015, ROSPA0031, ROSPA0047, ROSPA0067, ROSPA0103, ROSPA0126, ROSPA0135, ROSPA0142, ROSPA0144 (primele 10 situri ca reprezentativitate prin stabilirea unui prag peste 30 perechi de păsări) și ROSPA0013, ROSPA0016, ROSPA0019, ROSPA0022, ROSPA0024, ROSPA0036, ROSPA0039, ROSPA0042, ROSPA0048, ROSPA0061, ROSPA0066, ROSPA0070, ROSPA0071, ROSPA0072, ROSPA0074, ROSPA0076, ROSPA0078, ROSPA0090, ROSPA0094, ROSPA0095, ROSPA0097, ROSPA0101, ROSPA0102, ROSPA0106, ROSPA0108, ROSPA0111, ROSPA0113, ROSPA0118, ROSPA0120, ROSPA0121, ROSPA0127, ROSPA0128, ROSPA0130, ROSPA0137, ROSPA0145, ROSPA0148 (pe baza reprezentativității, utilizând datele rezultate în urma raportării din 2014 pe articolul 12 al Directivei Păsări și recensămintelor).
- ✓ *Lanius minor* - ROSPA0001, ROSPA0002, ROSPA0015, ROSPA0016, ROSPA0017, ROSPA0019, ROSPA0029, ROSPA0073, ROSPA0100, ROSPA0119 (primele 10 situri ca reprezentativitate prin stabilirea unui prag peste 125 de perechi de păsări) și ROSPA0004, ROSPA0006, ROSPA0008, ROSPA0040, ROSPA0049, ROSPA0068, ROSPA0069, ROSPA0135 (pe baza fișelor standard și repartitione furnizată de raportarea pe art. 12 al Directivei Păsări).

Unele din siturile vizate, deși se situau în perioada 2007-2013 în zona eligibilă HNV, datorită reprezentativității speciilor de păsări vizate de Pachetul 3 al M.10, au fost incluse pentru perioada 2014-2020 în zona eligibilă pentru pachetul adresat *Crex crex* (ROSPA0028, ROSPA0033, ROSPA0114 și ROSPA0138) sau pentru pachetul adresat *Lanius minor* (ROSPA0029).

Suprafața de pajiști permanente situate în cele 567 UAT-uri eligibile (din care 83 eligibile pentru P.3.1 și 484 eligibile pentru P.3.2) este de aprox 565 mii hectare (din care 155 mii ha eligibile pentru P.3.1 și 410 mii ha eligibile pentru P.3.2). În total, zona eligibilă selectată în cadrul acestui pachet acoperă aproximativ 44,31 % din suprafața totală a SPA-urilor desemnate la nivel național (din care 7,09% în zonele eligibile pentru P.3.1 și 37,22% în zonele eligibile pentru P.3.2). În același timp, zona desemnată va contribui la atingerea obiectivelor de conservare stabilite pentru speciile prioritare și habitatele importante situate în 28,02% din suprafața totală a SCI-urilor desemnate în România (din care 3,11% în zonele eligibile pentru P.3.1 și 24,91% în zonele eligibile pentru P.3.2). Ca o evaluare de ansamblu, zona eligibilă propusă pentru P.3 al M.10 acoperă cca. 32,95% din suprafața siturilor Natura 2000 desemnate în România (din care 5,64% în zonele eligibile pentru P.3.1 și 27,31% în zonele eligibile pentru P.3.2). În zonele selectate, pe baza datelor din fișele standard, se regăsesc cca. 35,51% din populațiile de *Crex crex*, cca. 87,4% din populațiile de *Falco vespertinus* și cca. 60,86% din populațiile de *Lanius minor* estimate ca prezente în SPA-urile desemnate în România. O serie de specii cu statut nefavorabil la nivel global vor beneficia indirect de implementarea acestui pachet: *Falco cherrug*, *Coracias garrulus* și *Lanius collurio*.

Măsura 10 agro-mediu și climă / Pachetul 4 – culturi verzi

Pachetul vizează conservarea apei și a solului, prin asigurarea acoperirii pe timpul iernii cu specii de plante fixatoare de azot și are aplicabilitate la nivel național.

Măsura 10 agro-mediu și climă / Pachetul 5 – adaptarea la efectele schimbărilor climatice

Desemnarea zonelor în care se poate aplica P5 s-a făcut prin suprapunerea în mediul GIS a două straturi de informații, valorile fiecărui strat fiind mediate pentru terenul agricol la nivel de UAT LAU2:

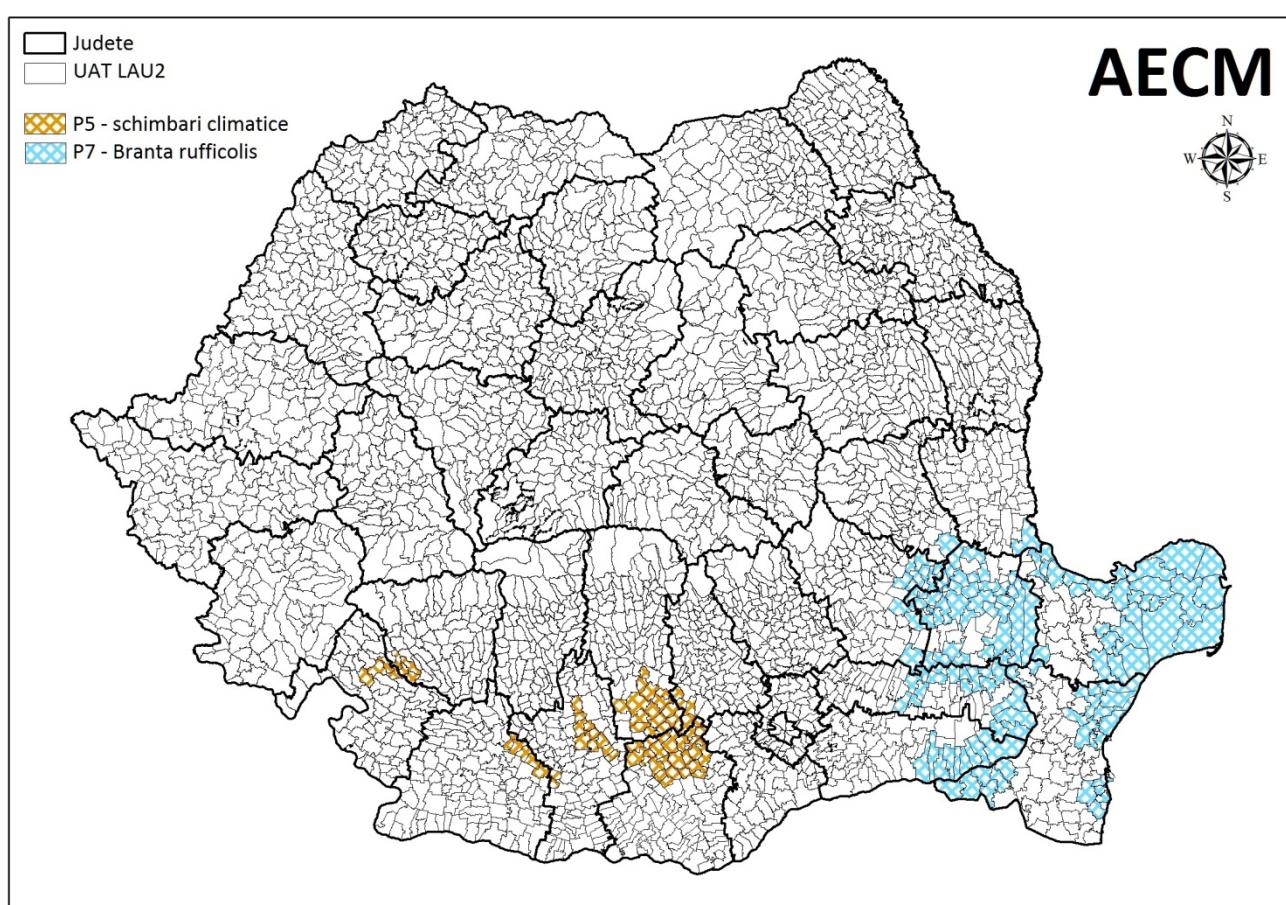
- ✓ cantitatea de apă accesibilă din sol calculată din extensia cu funcții de pedotransfer a hărții de sol 1:200.000 a României în format digital (SIGSTAR-200),
- ✓ numărul de zile de creștere definite ca numarul de zile din an în care temperatura medie a aerului este peste 5°C și raportul evapotranspirației reale față de cea potențială este mai mare de 0,5. Acest indicator a fost calculat utilizând modelul de simulare ROIMPEL, utilizând baza de date de sol SIGSTAR-200 și datele climatice pe seria de ani 1991-2000.

Prin excluderea UAT insulare și adăugarea UAT vecine în vederea omogenizării zonelor selectate, valorile prag rezultate ale indicatorilor sunt:

- ✓ maximum 65 mm apă pe profilul de sol cu rădăcini pentru cantitatea de apă accesibilă din sol (cu excepția unei UAT ptr. care se înregistrază o valoare mai mare decât pragul, respectiv de 92 mm) și
- ✓ maximum 106 zile de creștere (cu excepția unei UAT care înregistrează valoarea 111).

Validarea ipotezei pe baza căreia sunt selectate zonele este făcută prin analiza la nivel de UAT a indicatorului ESAI (Environmentally Sensitive Area Index) privind sensibilitatea arealelor la deșertificare, calculat pe baza datelor de sol, climă și management agricol, utilizând metodologia MEDALUS (Ghid al indicatorilor cheie de deșertificare și cartografierea zonelor sensibile din punct de vedere ecologic la deșertificare, DG Science, 1999). Prin utilizarea metodologiei MEDALUS pentru evaluarea arealelor sensibile la deșertificare a fost elaborată harta riscului la deșertificare în România cu menționarea zonelor „critice” în care efectele induse de schimbările climatice asupra agro-ecosistemelor pot fi majore. Toate zonele selectate înregistrează valori care indică încadrarea în clasa „critic”.

Conform „Metodologiei de elaborare a studiilor pedologice - indicatori eco-pedologici” capacitatea de apă utilă/accesibilă este încadrată în categoria „foarte mică” în cazul în care valorile ei sunt mai mici de 100 mm apă pe 100 cm sol (cu subdiviziuni: foarte mică <50 mm, mică 50-65 mm, mijlocie 66-80 mm, mare 81-100 mm). Limita propusă de 65 mm corespunde unei cantități de apă care în condițiile medii de evapo-transpirație în perioada de vegetație se epuizează în 7 zile. În urma calculării perioadei de creștere, solorile încadrate în această clasă au prezentat valori sub limita considerată valoare „critică”. Limita de 106 zile de creștere în prezent reprezintă arealele care conform scenariilor de schimbări climatice vor prezenta la nivelul anilor 2020 valori corespunzătoare limitei de 75 zile care caracterizează conform aceluiași indicator arealele cu restricții severe.

Ca rezultat, se consideră că UAT cele mai potrivite pentru aplicarea măsurilor incluse în P5 sunt cele în care sunt îndeplinite simultan unele condiții care se referă la influența climei asupra practicării activităților agricole:

- ✓ cantitatea de apă accesibilă din sol se încadreză în clasele „foarte mică”,

- ✓ numărul redus de zile de creștere,
- ✓ clasa de expunere la efectele schimbărilor climatice fiind reflectată de indicatorul ESAI.

Zona în care se va aplica pachetul pilot adresat adaptării agriculturii la efectele schimbărilor climatice, acoperă teritoriul administrativ al unui număr de 71 UAT, suprafața de teren arabil fiind estimată la cca. 900 mii ha.

Măsura 10 agro-mediu și climă / Pachetul 6 – pajiști importante pentru fluturi (Maculinea sp.)

Pe pajiștile permanente din zona Clujului și cele situate în Obcinele Bucovinei, evaluarea populațiilor de fluturi din speciile genului Maculinea, specii care se regăsesc în lista speciilor animale și de vegetale de importanță comunitară care necesită protecție strictă, precizată în Anexa IV din Directiva Habitare, a arătat faptul că aici se găsește, în funcție de specie, până la 3 % din populația la nivel comunitar, aceste zone înregistrând până la 40 % din populațiile la nivel național. Zonele selectate ca eligibile în cadrul acestui pachet, încă din perioada 2007-2013, sunt situate în județul Cluj și în județul Suceava, pe teritoriul a 26 UAT, suprafața de pajiști permanente din aceste zone fiind de cca. 23.000 ha.

Măsura 10 agro-mediu și climă / Pachetul 7 – terenuri arabile importante ca zone de hrănire pentru gâscă cu gât roșu (Branta ruficollis)

În perioada 2014-2020, zonele eligibile pentru Pachetul 7 sunt reprezentate numai de zonele de hrănire situate la nivelul Ariilor de Importanță Avifaunistică (SPA-uri). Acestea acoperă suprafața eligibilă desemnată pentru perioada 2007-2013 care includea Ariile de Protecție Specială Avifaunistică (IBA-uri), acoperind în principal teritoriile de înnoptare. Pe lângă zonele propuse anterior (2007-2013), în vederea asigurării consistenței și omogenizării zonelor eligibile, pentru următoarea perioadă de programare vor mai fi incluse unele teritorii, pe baza datelor obținute prin echiparea gâștelor cu transmitoare satelitare instalate atât de către Societatea Ornitologică Română, cât și alți parteneri din alte State Membre.

Suprafața de terenuri arabile situate în cele 126 UAT incluse în zonele eligibile este de cca. 926 mii ha. În același timp, zonele selectate acoperă peste 19% din suprafața SPA-urilor desemnate în România. Colateral, implementarea pachetului vine în sprijinul acțiunilor de protecție a speciilor și habitatelor, zona eligibilă acoperind cca. 14,19% din suprafața SCI-urilor desemnate în România. În ansamblu, Pachetul 7 acoperă cca. 13,24 % din suprafața siturilor Natura 2000 desemnate în România.

Măsura 10 agro-mediu și climă / Pachetul 8 – creșterea animalelor de fermă din rase locale în pericol de abandon

Pachetul 8 are aplicabilitate la nivel național.

Rasele locale în pericol de abandon din România, ținând seama de pericolul (gradul de risc) în care se află acestea, conform prevederilor art. 7(3) al Regulamentului (UE) nr. 807/2014, sunt:

Ovine:	Țigaiie cu cap negru de Teleorman Rațca (Valahă cu coarne în tirbușon) Karakul de Botoșani Merinos de Suseni Merinos Transilvănean Merinos de Cluj Merinos de Palas Țigaiie - varietatea ruginie	Bubaline:	Bivolul românesc
		Ecvidee:	Furioso North Star Huțul Gidran Semigreul românesc Shagya Arabă Nonius Lipițan
Caprine:	Carpatica Alba de Banat	Porcine:	Bazna Mangalița
Taurine:	Sura de Stepă		

Măsura 11 - agricultură ecologică

Pachetele măsurii 11 - *agricultură ecologică* aplicabile la nivel național pe terenurile agricole aflate în conversie/certificate în sistem ecologic sunt următoarele:

- ✓ pachetul 1 - culturi agricole pe terenuri arabile (inclusiv plante de nutreț);
- ✓ pachetul 2 - legume;
- ✓ pachetul 3 - livezi;
- ✓ pachetul 4 - vii;
- ✓ pachetul 5 - plante medicinale și aromatice;
- ✓ pachetul 6 - pajiști permanente.

Pachetul 6 - *pajiști permanente* se poate aplica la nivel național pe terenurile agricole aflate în conversie/certificate în sistem ecologic atât în UAT-urile care nu sunt eligibile în cadrul Măsurii 10 pentru pachetele aplicabile pe pajiști permanente (Pachetul 1, 2, 3.1, 3.2 și 6) - varianta 6.1, cât și în UAT-urile care sunt eligibile în cadrul Măsurii 10 pentru pachetele aplicabile pe pajiști permanente (Pachetul 1, 2, 3.1, 3.2 și 6), dar fără angajamente de agro-mediu și climă - varianta 6.2.

Măsura 13 - plăți pentru zone care se confruntă cu constrângeri naturale

Delimitarea zonelor montane (ANC ZM) a fost realizată pentru PNDR 2007 - 2013 pe baza îndeplinirii unuia dintre următoarele criterii:

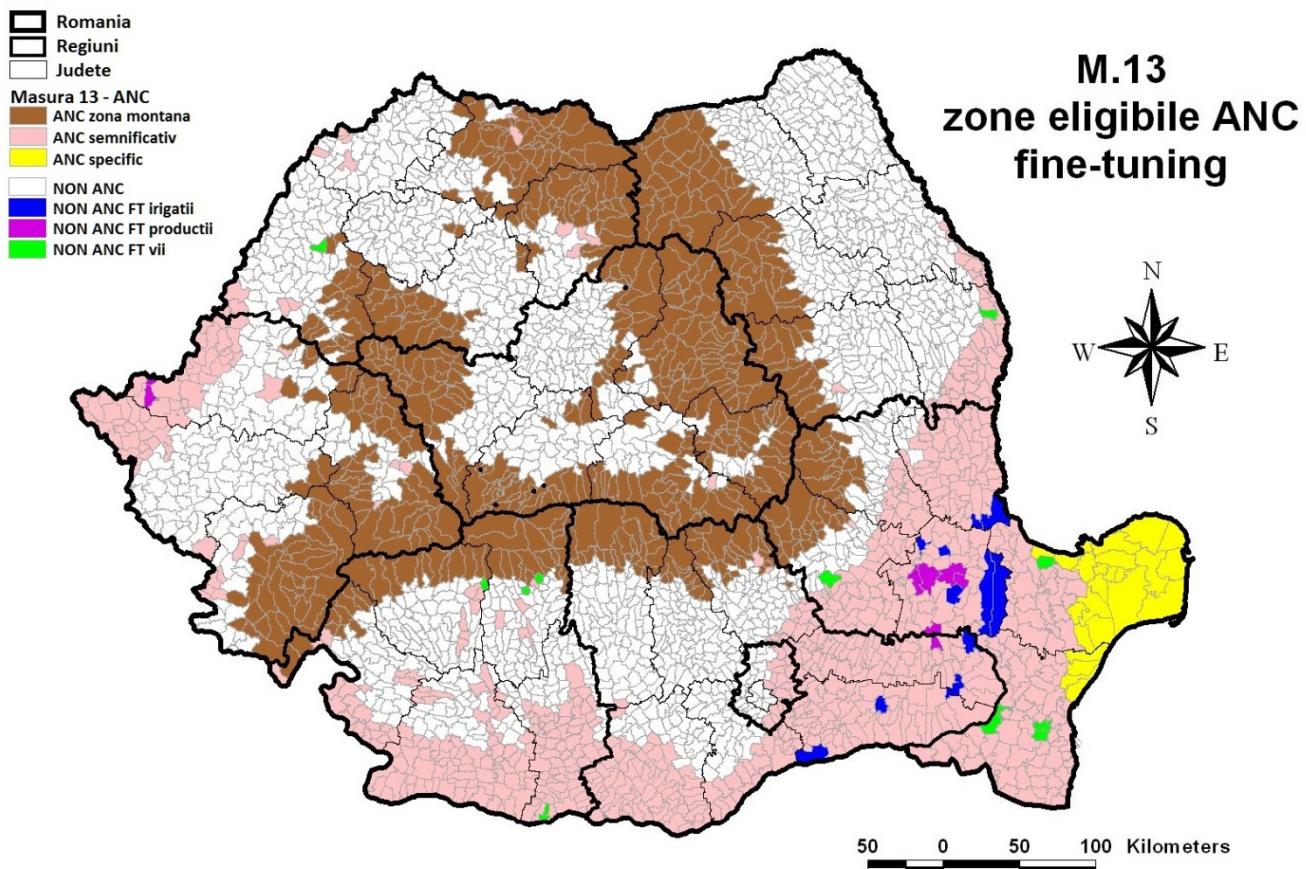
- ✓ altitudinea medie la nivelul LAU2 (comune/orașe, municipii) > 600 m sau
- ✓ altitudinea medie la nivelul LAU2 între 400 și 600m și pantă medie peste 15%.

Întrucât criteriile pentru desemnarea *zonelor montane* nu au fost modificate față de precedenta perioadă de programare, lista localităților încadrate în zona montană nu a suferit modificări în perioada de programare 2014 - 2020, cu excepția introducerii unei comune (Solca din județul Suceava) ca urmare a reorganizării administrativ-teritoriale prin divizare.

Delimitarea zonelor care se confruntă cu constrângeri naturale semnificative (ANC SEMN) se face la nivelul unităților teritoriale (LAU2) în funcție de îndeplinirea pe cel puțin 60% din suprafața agricolă a UAT a cel puțin unui criteriu biofizic prevăzut în Anexa III a Regulamentului de dezvoltare rurală nr. 1305/2013. De asemenea, în conformitate cu art. 32 (4) din Regulament, în

procesul de desemnare a acestor zone s-a aplicat și metodologia de ajustare (fine-tuning FT) bazată pe criteriile privind utilizarea irigațiilor, ponderea culturilor permanente (vii și livezi) și producția medie pentru principalele două culturi pe teren arabil (grâu și porumb).

Delimitarea **zonelor care se confruntă cu constrângeri specifice (ANC SPEC)** s-a realizat prin selectarea UAT care se suprapun total sau parțial cu Rezervația Biosferei „Delta Dunării” din cauza potențialului natural agricol mai scăzut decât în restul țării.

R.1305/2013 art. 32 - ANC (2015-2020)	Nr. LAU2	% LAU2	Suprafață agricolă (ha)	Suprafață agricolă (%)
Art. 32(2) – ANC ZM	658	20,69%	2.089.399	15,44%
Art. 32(3) – ANC SEMN	769	24,17%	4.505.042	33,28%
Art. 32(4) – ANC SPEC	24	0,75%	180.953	1,34%
Total ANC	1.451	45,61%	6.775.394	50,06%
Total NON ANC (incl. ANC SEMN exclus FT)	1.730	54,39%	6.759.904	49,94%
NON_ANC_IRIG (>50% din terenul agricol)	12	0,38%	142.644	1,05%
NON_ANC_VI (>20% din terenul agricol)	12	0,38%	48.603	0,36%
NON_ANC_PROD (>80% din media UE)	8	0,25%	68.841	0,51%
Art. 32(3) – non ANC (exclus FT)	32	1,01%	260.088	1,92%
TOTAL RO	3.181	100,00%	13.535.298	100,00%
R.1257/1999 - LFA (2007-2014)	Nr. LAU2	% LAU2	Suprafață agricolă (ha)	Suprafață agricolă (%)
Art. 18 – LFA ZMD	657	20,66%	2.088.315	15,43%
Art. 19 – LFA ZDS	293	9,21%	1.615.875	11,94%
Art. 20 – LFA ZSD	24	0,75%	180.953	1,34%
Total LFA	974	30,63%	3.885.142	28,70%

Total Non LFA	2206	69,37%	9.650.155	71,30%
Total RO	3180	100,00%	13.535.298	100,00%

CONDIȚII DE ELIGIBILITATE, CERINȚE SPECIFICE ȘI CERINȚE DE BAZĂ PE CARE TREBUIE SĂ LE ÎNDEPLINEASCĂ FERMIERII PENTRU OBȚINEREA PLĂȚILOR COMPENSATORII

Condițiile ce trebuie respectate de către toți fermierii care solicită plăți pe suprafață din fonduri europene sau din bugetul național (inclusiv plăți de agro-mediu și climă, agricultură ecologică și plăți pentru zonele care se confruntă cu constrângeri naturale), sunt stabilite în baza prevederilor PNDR 2014-2020 și ale legislației europene relevante:

- ✓ Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului,
- ✓ Regulamentul (UE) nr. 1305/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1698/2005 al Consiliului
- ✓ Regulamentul (UE) nr. 1306/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 352/78, (CE) nr. 165/94, (CE) nr. 2799/98, (CE) nr. 814/2000, (CE) nr. 1290/2005 și (CE) nr. 485/2008 ale Consiliului,
- ✓ Regulamentului (UE) nr. 1307/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor norme privind plățile directe acordate fermierilor prin scheme de sprijin în cadrul politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 637/2008 al Consiliului și a Regulamentului (CE) nr. 73/2009 al Consiliului,
- ✓ Regulamentul delegat (UE) nr. 639/2014 al Comisiei din 11 martie 2014 de completare a Regulamentului (UE) nr. 1307/2013 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a unor norme privind plățile directe acordate fermierilor prin scheme de sprijin în cadrul politicii agricole comune și de modificare a anexei X la regulamentul menționat,
- ✓ Regulamentul delegat (UE) nr. 639/2014 640/2014 al Comisiei din 11 martie 2014 de completare a Regulamentului (UE) nr. 1306/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește Sistemul Integrat de Administrare și Control și condițiile pentru refuzarea sau retragerea plăților și pentru sancțiunile administrative aplicabile în cazul plăților directe, al sprijinului pentru dezvoltare rurală și al ecocondiționalității,
- ✓ Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 641/2014 al Comisiei din 16 iunie 2014 de stabilire a normelor de punere în aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1307/2013 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a unor norme privind plățile directe acordate fermierilor prin scheme de sprijin în cadrul politicii agricole comune,
- ✓ Regulamentul delegat (UE) nr. 807/2014 al Comisiei din 11 martie 2014 de completare a Regulamentului (UE) nr. 1305/2013 al Parlamentului European și al Consiliului privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de introducere a unor dispoziții tranzitorii,
- ✓ Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 808/2014 al Comisiei din 17 iulie 2014 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1305/2013 al Parlamentului European și al Consiliului privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR),
- ✓ Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 809/2014 al Comisiei din 17 iulie 2014 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1306/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește sistemul integrat de administrare și control, măsurile de dezvoltare rurală și ecocondiționalitatea.

Toate aceste reguli au fost detaliate la nivel național, prin cadrul legislativ specific:

- ✓ OUG nr. 3/2015 pentru aprobarea schemelor de plăți care se aplică în agricultură în perioada 2015-2020 și pentru modificarea art. 2 din Legea nr. 36/1991 privind societățile agricole și alte forme de asociere în agricultură, cu modificările și completările ulterioare,
- ✓ HG nr. 226/2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor programului național de dezvoltare rurală cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și de la bugetul de stat,
- ✓ Ordinul MADR nr. 619/2015 pentru aprobarea criteriilor de eligibilitate, condițiilor specifice și a modului de implementare a schemelor de plăți prevăzute la art. 1 alin. (2) și (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 3/2015 pentru aprobarea schemelor de plăți care se aplică în agricultură în perioada 2015-2020 și pentru modificarea art. 2 din Legea nr. 36/1991 privind societățile agricole și alte forme de asociere în agricultură, precum și a condițiilor specifice de implementare pentru măsurile compensatorii de dezvoltare rurală aplicabile pe terenurile agricole, prevăzute în Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020, cu modificările și completările ulterioare,
- ✓ Ordin MADR privind aprobarea formularului-tip al cererii unice de plată și a modului de aplicare a anumitor cerințe ale măsurilor compensatorii de dezvoltare rurală aplicabile pe terenurile agricole (Ordinul MADR nr. 620/2015 pentru anul 2015; se aprobă anual),
- ✓ Ordinul comun MADR/MMAP/ANSVSA nr. 352/636/54/2015 pentru aprobarea normelor privind ecocondiționalitatea în cadrul schemelor și măsurilor de sprijin pentru fermieri în România,
- ✓ Ordin MADR privind aprobarea sistemelor de sancțiuni pentru Măsurile 10 „agro-mediu și climă”, 11 „agricultura ecologică” și 13 „plăți pentru zone care se confruntă cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice”, prevăzute în PNDR 2014-2020, și pentru măsura 214 „plăți de agromediu”, prevăzută în PNDR 2007-2013, precum și pentru aprobarea sistemului de sancțiuni pentru ecocondiționalitate aplicabil acestora și schemelor de sprijin pe suprafață (Ordinul MADR nr. 1828/2015 pentru anul 2015; se aprobă anual).

Condiții de eligibilitate:

Pentru toate măsurile de mediu și climă aplicabile pe terenurile agricole (M.10, M.11, M.13), beneficiarul:

- ✓ Este utilizatorul unei suprafețe agricole localizată pe teritoriul României, identificabilă în Sistemul Integrat de Administrare și Control (IACS), și se înregistrează la APIA cu suprafața agricolă.
- ✓ Deține o suprafață minimă a fermei de 1 ha, iar parcelele eligibile au dimensiunea minimă de 0,3 ha (în cazurile prevăzute de condițiile specifice schemei unice de plată pe suprafață, în cazul anumitor tipuri de culturi, suprafața minimă a parcelei trebuie să fie de cel puțin 0,1 ha - pentru vii și livezi, arbuști fructiferi, hamei, pepiniere pomicole și viticole).
- ✓ Să declare toate parcelele agricole eligibile și neeligibile pe care le utilizează; nedeclararea întregii suprafețe agricole utilizate atrage după sine sancțiuni (art. 16 din Regulamentul UE nr. 640/2014, cu modificările și completările ulterioare).
- ✓ Să depună anual o singură cerere unică de plată pe suprafață, indiferent dacă parcelele pe care le utilizează sunt situate în localități/județe diferite.
- ✓ Să deschidă un angajament prin depunerea cererii unice de plată. Beneficiarii vor primi o copie a cererii unice de plată la deschiderea unui angajament nou. Pentru Măsurile 10 și 11 (angajamente multianuale), pe parcursul următorilor ani de angajament, solicitantul trebuie să reînnoiască anual cererea de plată.

Pentru pachetul 8 al Măsurii 10, beneficiarul:

- ✓ Asigură o densitate a șeptelului de cel puțin 0,3 UVM/ha (încărcătura se calculează la întregul efectiv de animale din fermă și se raportează la suprafețele de pajiști permanente).
- ✓ Deține femele de reproducție de rasă pură locală în pericol de abandon din speciile prevăzute în Program, înscrise în registrul genealogic al rasei - secțiunea principală.

Pentru Măsura 11, beneficiarul:

- ✓ Este înregistrat, în fiecare an pentru care solicită sprijin, conform prevederilor legale, ca operator în agricultura ecologică.
- ✓ Încheie pe toată durata angajamentului un contract cu un organism de inspecție și certificare independent, acreditat conform prevederilor legislației naționale.

- ✓ Prezintă la APIA până la data de 15 octombrie copia documentului justificativ (certificat de conformitate / master certificat / certificat de confirmare a conversiei) emis de Organismul de Inspecție și Certificare (lista organismelor de inspecție și certificare aprobată de MADR pentru efectuarea inspecției și certificării produselor agroalimentare ecologice pe teritoriul României, în conformitate cu prevederile art. 4 al OM nr. 181/2012 și art. 27 al Regulamentului (CE) 834/2007 poate fi consultată pe site-ul www.madr.ro, secțiunea „Agricultură” - „Agricultură ecologică” - „Organisme de inspecție și certificare”).

Pentru Măsurile 11 și 13, beneficiarul:

- ✓ Se încadrează în categoria fermierilor activi, în înțelesul art. 9 din Regulamentul (UE) nr. 1307/2013 și prevederilor art. 6 al OUG nr. 3/2015.

Pentru toate măsurile de mediu și climă aplicabile pe terenurile agricole (M.10, M.11, M.13), suprafață eligibilă:

- ✓ Este stabilită având în vedere categoria de utilizare a terenurilor agricole și încadrarea în zonele eligibile stabilite la nivel de măsură/sub-măsură/pachet/variantă:

Măsura / sub-măsură / pachet / variantă	Categoria de utilizare a terenurilor agricole eligibile	Zone eligibile (UAT LAU 2) (**)
Măsura 10 - agro-mediu și climă cu 8 pachete:		
✓ Pachetul 1	pajiști permanente, livezi tradiționale (*)	998 UAT
✓ Pachetul 2	pajiști permanente, livezi tradiționale (*)	998 UAT
✓ Pachetul 3	pajiști permanente	567 UAT
• varianta 3.1	pajiști permanente	83 UAT
• varianta 3.2	pajiști permanente	484 UAT
✓ Pachetul 4	terenuri arabile	3.181 UAT
✓ Pachetul 5	terenuri arabile	71 UAT
✓ Pachetul 6	pajiști permanente	26 UAT
✓ Pachetul 7	terenuri arabile	126 UAT
✓ pachetul 8	N/A	3.181 UAT
Măsura 11 - agricultura ecologică		
✓ sub-măsura 11.1		-
• Pachetul 1	terenuri arabile	3.181 UAT
• Pachetul 2	terenuri arabile	3.181 UAT
• Pachetul 3	cultiuri permanente - livezi	3.181 UAT
• Pachetul 4	cultiuri permanente - vii	3.181 UAT
• Pachetul 5	terenuri arabile	3.181 UAT
• Pachetul 6	pajiști permanente	3.181 UAT
○ varianta 6.1	pajiști permanente	1.551 UAT
○ varianta 6.2 (**)	pajiști permanente	1.630 UAT
✓ sub-măsura 11.2		-
• Pachetul 1	terenuri arabile	3.181 UAT
• Pachetul 2	terenuri arabile	3.181 UAT
• Pachetul 3	cultiuri permanente - livezi	3.181 UAT
• Pachetul 4	cultiuri permanente - vii	3.181 UAT
• Pachetul 5	terenuri arabile	3.181 UAT
• Pachetul 6	pajiști permanente	3.181 UAT
○ varianta 6.1	pajiști permanente	1.551 UAT
○ varianta 6.2 (**)	pajiști permanente	1.630 UAT
Măsura 13 - plăți pentru zone care se confruntă cu constrângeri naturale		
✓ sub-măsura 13.1	terenuri arabile, pajiști permanente, culturi permanente (vii și livezi)	658 UAT
✓ sub-măsura 13.2	terenuri arabile, pajiști permanente, culturi permanente (vii și livezi)	769 UAT
✓ sub-măsura 13.3	terenuri arabile, pajiști permanente, culturi permanente (vii și livezi)	24 UAT

(*) Livada tradițională utilizată extensiv poate fi asimilată cu sistemul agro-pomicol prezentat în literatura de

specilitate. Potrivit acesteia, nu există o simetrie a culturii. În cazul în care pomii sunt plantați pe linii și rânduri, distanțele între aceștia pot fi mai mari de 12-15 m între rânduri și 3,5-5 m pe rând. În aceste livezi se pot cultiva orice specii pomicole, livada putând avea și o combinație de specii. În majoritatea livezilor extensive se regăsesc specii pomicole locale, cu rezistență mare la condițiile pedoclimatice specifice și cu productivități reduse, constituind rezervoare genetice la nivel local. Inputurile în cadrul acestor livezi sunt foarte reduse sau inexistente, producția rezultată fiind foarte mică comparativ cu livezile intensive. Densitatea pomilor este scăzută (maximum 240 pomi/ha), indiferent de specia cultivată, gradul de acoperire cu pomi al terenului fiind redus. Intervalele dintre pomi sunt acoperite cu specii furajere perene (utilizate ca pajiști permanente prin cosit sau păsunat) sau în unele cazuri intervelele dintre rânduri sunt cultivate cu plante furajere, cartof sau alte specii de plante. Eligibile pentru pachetele 1 și 2 ale Măsurii 10 vor fi numai livezile tradiționale care sunt utilizate ca pajiști permanente prin cosit și/sau păsunat, parcelele eligibile având dimensiunea minimă de 0,3 ha.

(“) Varianta 6.2 a Pachetului 6, atât pentru sub-măsura 11.1, cât și pentru sub-măsura 11.2, se poate aplica numai în unitățile administrativ-teritoriale care nu sunt eligibile în cadrul Măsurii 10 pentru pachetele aplicabile pe pajiști permanente (Pachetul 1, 2, 3.1, 3.2 și 6). Acestea se pot aplica numai dacă pe parcela care face obiectul angajamentului nu există un angajament de agro-mediu și climă (Măsura 10 - Pachetul 1, 2, 3.1, 3.2 și 6) aflat în desfășurare.

(“) În cazul pachetelor 1, 2, 3, 5, 6 și 7 din cadrul măsurii de agro-mediu și climă, pachetul 6 din cadrul măsurii de agricultură ecologică (atât pentru conversie, cât și pentru menținere) și pentru măsura care vizează zonele care se confruntă cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice, fermierii trebuie să verifice dacă terenurile agricole pe care le utilizează se află în UAT-urile eligibile. Lista acestora este publicată pe site-ul APIA (www.apia.org.ro), site-ul MADR (www.madr.ro, la secțiunea „Dezvoltare rurală”), la sediul Compartimentelor Județene de Dezvoltare Rurală din cadrul Autorității de Management pentru PNDR, la sediul Centrelor Locale și Centrelor Județene ale APIA sau la sediul Direcțiilor Județene pentru Agricultură. În cazul pachetelor 4 și 8 aferente măsurii de agro-mediu și climă și pachetelor 1, 2, 3, 4 și 5 din cadrul măsurii de agricultură ecologică (atât pentru conversie, cât și pentru menținere) sunt eligibile pentru plată toate terenurile arabile la nivel național.

Aplicarea angajamentelor pe suprafață:

- ✓ Angajamentele în cadrul Măsurii 10 pentru Pachetele 1, 2, 3.1, 3.2, 6 și 7 și în cadrul Măsurii 11 pentru toate pachetele se aplică la nivel de parcelă agricolă, neexistând posibilitatea schimbării parcelelor pe perioada angajamentelor.
- ✓ Angajamentele în cadrul Măsurii 10 pentru Pachetele 4 și 5 sunt condiționate de menținerea valorii suprafetei pe toată perioada de angajament, parcelele pe care se aplică cerințele putând fi schimbate de la un an la altul.
- ✓ Angajamentele în cadrul Măsurii 13 nu sunt condiționate de menținerea acelorași parcele agricole sau de menținerea valorii suprafetei.
- ✓ Angajamentele în cadrul Măsurii 10 pentru Pachetul 8 se implementează și se monitorizează pe toată perioada de desfășurare a acestora pentru asigurarea menținerii efectivelor de animale femele adulte de reproducție din rase locale în pericol de abandon prevăzute la începerea angajamentului.

Combinarea sub-măsurilor/pachetelor/variantelor în cadrul măsurilor de mediu și climă ale PNDR 2014-2020:

- ✓ plățile compensatorii acordate în cadrul măsurilor/ sub-măsurilor / pachetelor / variantelor se pot cumula pe aceleași parcele agricole în unele situații, aşa cum este prezentat în tabelul de mai jos.

MASURI PACHETE	M.10 P1	M.10 P2	M.10 P3.1	M.10 P3.2	M.10 P4	M.10 P5	M.10 P6	M.10 P7	M.10 P8	M.11.1 P1	M.11.1 P2	M.11.1 P3	M.11.1 P4	M.11.1 P5	M.11.1 P6	M.11.2 P1	M.11.2 P2	M.11.2 P3	M.11.2 P4	M.11.2 P5	M.11.2 P6	M.13.1	M.13.2	M.13.3			
M.10 P1	X	-	-	-	-	-	-	-	NA	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X	X	-			
M.10 P2	X	-	-	-	-	-	-	-	NA	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X	X	-		
M.10 P3.1	-	-	X	-	-	-	-	-	NA	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X	-	-		
M.10 P3.2	-	-	-	X	-	-	-	-	NA	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X	X	X	
M.10 P4	-	-	-	-	X	-	-	-	NA	X	X	-	-	-	-	X	X	-	-	-	-	-	X	X	X		
M.10 P5	-	-	-	-	X	-	-	-	NA	X	-	-	-	-	-	X	-	-	-	-	-	-	-	X	-	-	
M.10 P6	-	-	-	-	-	X	-	-	NA	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X	-	-	
M.10 P7	-	-	-	-	-	-	X	-	NA	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X	X	-
M.10 P8	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	
M.11.1 P1	-	-	-	-	X	X	-	-	NA	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X	X	X		
M.11.1 P2	-	-	-	-	X	-	-	-	NA	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X	X	X		
M.11.1 P3	-	-	-	-	-	-	-	-	NA	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X	X	X		
M.11.1 P4	-	-	-	-	-	-	-	-	NA	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X	X	X		
M.11.1 P5	-	-	-	-	-	-	-	-	NA	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X	X	X		
M.11.1 P6	-	-	-	-	-	-	-	-	NA	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X	X	-		
M.10.2 P1	-	-	-	-	X	X	-	-	NA	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X	X	X		
M.10.2 P2	-	-	-	-	X	-	-	-	NA	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X	X	X		
M.10.2 P3	-	-	-	-	-	-	-	-	NA	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X	X	X		
M.10.2 P4	-	-	-	-	-	-	-	-	NA	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X	X	X		

M.10.2 P5	- - - - - - - - NA	- - - - - - - - -	X X X
M.10.2 P6	- - - - - - - - NA	- - - - - - - - -	X X -
M.13.1	X X X - X - X - NA	X X X X X X X X X X X X X	- -
M.13.2	X X - X X X - X NA	X X X X X X X X X X X X X	- -
M.13.3	- - - X X - - X NA	X X X X - X X X X X X X	- -

LEGENDA

X	combinăție posibilă (plățile petntru angajamentele aflate în derulare pe aceeași suprafață agricolă se cumulează)
-	combinăția nu este posibilă
NA	neaplicabil (angajamentele încheiate pentru M.10.1 P8 vizează animalele, nu terenurile agricole)

Cerințe generale

Pentru toate măsurile de mediu și climă aplicabile pe terenurile agricole (M.10, M.11, M.13), beneficiarul trebuie:

- ✓ Să respecte cerințele specifice aferente angajamentului pentru care aplică, pe suprafețele pe care solicită sprijinul, pe toată perioada angajamentului:
 - minim 5 ani pentru Măsura 10 - agro-mediu și climă,
 - maxim 2 ani (pentru culturi anuale) sau maxim 3 ani (pentru culturi perene) pentru submăsura 11.1 - agricultură ecologică - conversie,
 - minim 5 ani pentru submăsura 11.2 - agricultură ecologică - certificat și
 - 1 an pentru Măsura 13 - zone afectate de constrângeri naturale).
- ✓ Să respecte pe toate suprafețele agricole aparținând fermei cerințele de eco-condiționalitate, prevăzute de titlul VI capitolul I al Regulamentului (UE) nr. 1306/2013, reglementate prin legislația națională (Ordinul comun MADR/MMAP/ANSVSA nr. 352/636/54/2015) pe toată suprafața agricolă a exploatației, respectiv: Bunele Condiții Agricole și de Mediu (GAEC) și Cerințele Legale în Materie de Gestionaare (SMR).

Pentru toate pachetele Măsurilor 10 și 11, beneficiarul trebuie:

- ✓ Să respecte cerințele de bază stabilite pentru fiecare angajament prin fișele tehnice ale măsurilor (eco-condiționalitate, cerințe minime privind utilizarea îngrășămintelor și a pesticidelor) și să demonstreze desfășurarea activității minime pe suprafața agricolă.
- ✓ Să țină evidență activităților relevante pentru îndeplinirea angajamentelor asumate în caietul de agro-mediu și climă (pentru Măsura 10) și/sau în caietul de agricultură ecologică (pentru Măsura 11).
- ✓ Să demonstreze că deține cunoștințele și informațiile relevante sau beneficiază de expertiza tehnică necesară pentru implementarea angajamentelor.

Cerințele specifice

Măsura 10 – agro-mediu și climă / Pachetul 1 – pajiști cu înaltă valoare naturală:

- ✓ utilizarea fertilizanților chimici și a pesticidelor este interzisă,
- ✓ utilizarea tradițională a gunoiului de grajd este permisă până în echivalentul a maximum 40 kg. N s.a./ha (1 UVM/ha),
- ✓ cositul poate începe doar după data de 1 iulie (pentru terenurile situate în UAT cu altitudini medii mari sau egale cu 600 m) sau după data de 15 iunie (pentru terenurile situate în UAT cu altitudini medii mai mici de 600 m),
- ✓ păsunatul se efectuează cu maxim 1 UVM pe hectar.

Măsura 10 – agro-mediu și climă / Pachetul 2 – practici agricole tradiționale

- ✓ Varianta 2.1 – lucrări manuale pe pajiști permanente utilizate ca fânețe – lucrările cu utilaje mecanizate nu sunt permise pe suprafața pajiștilor și a livezilor tradiționale aflate sub angajament cu excepția celor operate cu forță animală.
- ✓ varianta 2.2 – lucrări cu utilaje ușoare pe pajiști permanente utilizate ca fânețe – cositul se poate efectua cu utilaje mecanizate de mică capacitate (utilaje cu lama scurtă și viteza mică de deplasare), fiind interzisă folosirea utilajelor grele.

În înțelesul aplicării cerinței specifice a varintei 2.2 a Pachetului 2, a variantelor 3.1.2 și 3.2.2 ale Pachetului 3, precum și a varianței 6.2 a Pachetului 6, sintagma „utilaje ușoare” se referă la utilaje mecanizate de capacitate mică (utilaje cu lama scurtă și viteză mică de deplasare) cu o masă redusă de până la 400 Kg, iar lățimea lamei până în 1,2 m.

Măsura 10 – agro-mediu și climă / Pachetul 3 – pajiști importante pentru păsări

Sub-pachetul 3.1 - Crex crex

- ✓ cositul se poate efectua doar după data de 31 iulie,
- ✓ cositul se va realiza dinspre interiorul parcelei spre exteriorul acesteia,
- ✓ păsunatul se va efectua cu maximum 0,7 UVM pe hectar,
- ✓ lucrările cu utilaje mecanizate nu sunt permise pe suprafața pajiștilor aflate sub angajament, cu excepția celor operate cu forță animală (pentru varianta 3.1.1) sau lucrările se pot efectua cu utilaje mecanizate de mică capacitate (cosit cu utilaje cu lama scurtă și viteză mică de deplasare), fiind interzisă folosirea utilajelor grele (pentru varianta 3.1.2),
- ✓ sunt interzise acțiunile care să conducă la accelerarea drenajului natural al pajiștilor aflate sub angajament.

Sub-pachetul 3.2 - Lanius minor și Falco vespertinus:

- ✓ cositul trebuie efectuat cel mai târziu până la data de 1 iulie,
- ✓ păsunatul se va efectua cu maximum 1 UVM pe hectar,
- ✓ lucrările cu utilaje mecanizate nu sunt permise pe suprafața pajiștilor aflate sub angajament cu excepția celor operate cu forță animală (pentru varianta 3.2.1) sau lucrările se pot efectua cu utilaje mecanizate de mică capacitate (cosit cu utilaje cu lama scurtă și viteză mică de deplasare), fiind interzisă folosirea utilajelor grele (pentru varianta 3.2.2).

Pentru ambele sub-pachete ale Pachetului 3:

- ✓ utilizarea fertilanților chimici și a pesticidelor este interzisă,
- ✓ utilizarea tradițională a gunoiului de grăjd este permisă până în echivalentul a maxim 40 kg N sa/ha (1 UVM/ha),
- ✓ o bandă necosită, lată de 3 metri, va fi lăsată pe marginile fiecărei parcele (poate fi cosită după data de 1 septembrie).

Măsura 10 – agro-mediu și climă / Pachetul 4 – culturi verzi

- ✓ semănarea culturilor verzi trebuie realizată până la 30 septembrie, utilizându-se mazărea, măzărichea, rapița, muștarul, lupinul sau sulfina,
- ✓ utilizarea fertilanților chimici este interzisă, doar fertilanții organici putând fi utilizați înaintea înființării culturilor verzi,
- ✓ biomasa formată trebuie să fie încorporată în sol cel târziu până la 31 martie,
- ✓ suprafața care face obiectul angajamentului trebuie să fie diferită de cea pentru care este obligatorie respectarea pe timpul iernii a standardului GAEC 4 referitor la protecția solului (20% din suprafața de teren arabil a fermei).

Măsura 10 – agro-mediu și climă / Pachetul 5 – adaptarea la efectele schimbărilor climatice

- ✓ pentru fiecare cultură de primăvară (porumb, sorg, floarea soarelui, soia) angajată pe suprafață cultivată se vor utiliza concomitent, în proporții egale, cel puțin 2 hibrizi/soiuri cu precocități diferite (timpurii sau semi-timpurii și semi-tardivi sau tardivi),
- ✓ fermierii care încheie angajamente, vor trebui să asigure rotația culturilor, astfel încât în 2 ani consecutivi să utilizeze minim 3 culturi diferite din cele 4 eligibile (porumb, sorg, floarea soarelui, soia),
- ✓ utilizarea metodelor de lucrare minimă a solului (minimum tillage), fiind interzis aratul suprafețelor angajate,

- ✓ aplicarea gunoiului de grajd sub formă compostată (cantitatea maximă de gunoi de grajd care se aplică pe teren trebuie să fie în acord cu Standardele privind cantitățile maxime de îngrășăminte cu azot care pot fi aplicate pe terenul agricol definite în “Codul de bune practici agricole pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați¹”),
- ✓ este interzis aratul sau discutul pajiștilor existente în cadrul fermelor care au angajamente în derulare.

În înțelesul aplicării cerinței specifice a Pachetului 5, sintagma „metode de lucrare minimă a solului (minimum tillage)” se referă la un sistem minim de lucrări ale solului care presupune renunțarea în tehnologia unei culturi la arătură și la o parte din lucrările solului, fapt ce conduce la o mai bună conservare a acestuia. Lucrarea de bază trebuie să se efectueze cu unelte care să nu întoarcă brazda (ex. cizel, plug paraplaw, scarificator).

Măsura 10 – agro-mediu și climă / Pachetul 6 – pajiști importante pentru fluturi (Maculinea sp.)

- ✓ utilizarea fertilanților chimici și a pesticidelor este interzisă,
- ✓ utilizarea tradițională a gunoiului de grajd este permisă până în echivalentul a maximum 40 kg N s.a./ha (1 UVM/ ha),
- ✓ cositul poate începe doar după data de 25 august,
- ✓ lucrările cu utilaje mecanizate nu sunt permise pe suprafața pajiștilor aflate sub angajament, cu excepția celor operate cu forță animală (pentru varianta 6.1) sau lucrările se pot efectua cu utilaje mecanizate de mică capacitate (cosit cu utilaje cu lama scurtă și viteză mică de deplasare), fiind interzisă folosirea utilajelor grele (pentru varianta 6.2),
- ✓ păsunatul se efectuează cu maxim 0,7 UVM pe hectar,
- ✓ sunt interzise acțiunile care să conducă la accelerarea drenajului natural al pajiștilor aflate sub angajament.

Măsura 10 – agro-mediu și climă / Pachetul 7 – terenuri arabile importante ca zone de hrănire pentru gâscă cu gât roșu (Branta ruficollis)

- ✓ în fiecare an de angajament, după data de 15 septembrie, trebuie înființată o cultură de cereale de toamnă (grâu, orz, secară, triticale) sau de rapiță,
- ✓ însămânțarea cerealelor de toamnă (grâu, orz, secară, triticale) sau a rapiței trebuie finalizată înainte de data de 15 octombrie,
- ✓ pe perioada de 5 ani a angajamentelor este obligatorie înființarea în cel puțin 2 ani a culturii de porumb pe timpul verii,
- ✓ în situația în care se înființează o cultură de porumb, în anul respectiv, pe parcela angajată, cultura de toamnă este încorporată în sol până cel târziu la finalul lunii martie,
- ✓ parcelele angajate vor putea fi însămânțate cu porumb, dar nu mai târziu de data de 15 mai, iar porumbul nu va fi recoltat înainte de data de 15 septembrie,
- ✓ la recoltarea culturii de porumb este lăsată o suprafață nerecoltată de minim 5 % și maxim 10 % sau în situația în care nu este înființată o cultură de porumb, în anul respectiv de angajament fermierul este obligat să asigure o cantitate de 100 kg de porumb boabe pe hectar, în cel puțin un punct de hrănire situat pe suprafața fiecărei parcele angajate,
- ✓ pesticidele și fitostimulatorii (îngrășămintele) nu pot fi folosite în perioada cuprinsă între însămânțarea culturii de toamnă și 15 martie,
- ✓ se interzic lucrările agricole și/sau păsunatul în perioada 15 octombrie - 15 martie,
- ✓ este interzisă folosirea metodelor de alungare a păsărilor în perioada cuprinsă între 15 octombrie și 31 martie,
- ✓ suprafața care face obiectul angajamentului trebuie să fie diferită de cea pentru care este obligatorie respectarea pe timpul iernii a standardului GAEC 4 referitor la protecția solului (20% din suprafața de teren arabil a fermei).

Măsura 10 – agro-mediu și climă / Pachetul 8 – creșterea animalelor de fermă din rase locale în pericol de abandon

¹ Aprobat prin Ordinul comun MMGA/MAPDR nr. 1182/1270/2005

- ✓ beneficiarul se angajează să respecte regulamentul de organizare și funcționare al registrului genealogic al rasei condus de asociații acreditate de ANZ în baza art. 5 lit. a) din HG nr. 1188/2014,
- ✓ beneficiarul se angajează să mențină, pe toată perioada de desfășurare a angajamentului, numărul de animale femele adulte de reproducție prevăzut la încheierea angajamentului, precum și descendenții femele necesari pentru înlocuirea acestor animale până la sfârșitul programului; dacă efectivul angajat se reduce, datorită unor cauze cum ar fi îmbolnăvirea, sacrificarea, moartea sau vânzarea animalelor, beneficiarul are obligația de a notifica Agenția de Plăți și de a reface efectivul de femele adulte de reproducție, prin trecere de la tineret sau prin cumpărare; în cazul în care efectivul de animale adulte nu se va reface în maximum 6 luni de la momentul notificării, sprijinul va fi redus proporțional,
- ✓ beneficiarul asigură o densitate a șeptelului de cel mult 2 UVM/ha (încărcătura se calculează la întregul efectiv de animale din fermă și se raportează la suprafețele de pajiști permanente).

Măsura 10 – agro-mediu și climă – alte cerințe aplicabile tuturor pachetelor / variantelor

Cerințe specifice:

- ✓ pentru toate pachetele / variantele aplicabile pe pajiști:
 - masa vegetală cosită trebuie adunată de pe suprafața pajiștii aflate sub angajament nu mai târziu de două săptămâni de la efectuarea cositului (Pachetele 1, 2, 3 și 6, cu excepția Pachetului 8),
 - pajiștile inundate nu vor fi păsunate mai devreme de două săptămâni de la retragerea apelor (pentru Pachetele 1, 2, 3, 6 și 8),
 - nu vor fi realizate însămânțări de suprafață sau supraînsămânțări, putându-se face însămânțări numai cu specii din flora locală și doar în cazurile în care unele suprafețe sunt afectate accidental (Pachetele 1, 2, 3 și 6, cu excepția Pachetului 8),
- ✓ pentru toate pachetele / variantele Măsurii 10 (Pachetele 1-8):
 - este interzis aratul sau discutul pajiștilor existente în cadrul fermelor care au angajamente în derulare.

Măsura 11 – agricultură ecologică

- ✓ beneficiarii trebuie să respecte practicile specifice agriculturii ecologice pe suprafețele agricole care fac obiectul angajamentului, pe toată perioada de desfășurare a acestuia,
- ✓ în cazul pajiștilor permanente pentru care se încheie angajamente, se asigură pe toată perioada angajamentului o încărcătură minimă de animale de 0,3 UVM/ha,
- ✓ pe perioada angajamentelor este permisă pe aceeași parcelă de teren rotația culturilor de la un an la altul între pachetele 1, 2 și 5 ale aceleiași submăsuri,
- ✓ beneficiarii sub-măsurii 11.1 trebuie să mențină certificarea suprafețelor care au făcut obiectul angajamentului pentru conversia la metodele de agricultură ecologică pentru o perioadă de cel puțin 5 ani de la momentul semnării angajamentului respectiv.

Măsura 13 – plăți pentru zonele care se confruntă cu constrângeri naturale

- ✓ beneficiarii se angajează, pe baze anuale, să își continue activitatea agricolă pe terenurile agricole situate în zonele afectate de constrângeri naturale.

Eco-condiționalitatea (Bunele Condiții Agricole și de Mediu – GAEC și Cerințele Legale în Materie de Gestionare – SMR), cerințe minime privind utilizarea îngrășămintelor și substanțelor de protecție a plantelor și activitatea minimă

Condițiile care trebuie respectate de toți beneficiarii măsurilor de mediu și climă, pe întreaga suprafață a fermelor, vizează:

- ✓ eco-condiționalitatea - pentru Măsurile 10, 11 și 13,
- ✓ cerințele de bază pentru angajamentele de agro-mediu și climă și agricultură ecologică (eco-condiționalitatea, cerințele minime privind utilizarea îngrășămintelor și substanțelor de protecție a plantelor) - pentru Măsurile 10 și 11,

- ✓ activitatea minimă - pentru Măsurile 10, 11 și 13.

Normele de eco-condiționalitate

România a stabilit, prin Ordinul comun MADR/MMAP/ANVSA nr. 352/636/54/2015 un set de norme, pe care fermierul are obligația să le respecte pe întreg terenul agricol, pe toate parcelele agricole din cadrul exploatației, inclusiv pe cele pentru care nu solicită sprijin și pe cele care nu sunt folosite în scopul producției. Normele de eco-condiționalitate vizează o serie de standarde constituite de Bunele Condiții Agricole și de Mediu (GAEC) și Cerințele Legale în Materie de Gestionare (SMR), grupate pe domenii:

Domeniu / Standard eco-condiționalitate	Standard eco-condiționalitate (GAEC / SMR)
I. Apă:	
GAEC 1	Crearea/menținerea benzilor-tampon (fâșii de protecție) în vecinătatea apelor de suprafață
GAEC 2	Respectarea procedurilor de autorizare, în cazul utilizării apei pentru irigații în agricultură
GAEC 3	Protecția apelor subterane împotriva poluării
SMR 1	Protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole
II. Sol și stoc de carbon:	
GAEC 4	Acoperirea minimă a solului
GAEC 5	Gestionarea minimă a terenului care să reflecte condițiile locale specifice pentru limitarea eroziunii
GAEC 6	Menținerea nivelului de materie organică din sol, inclusiv interdicția de a incendia miriștile arabile
III. Biodiversitate:	
SMR 2	Conservarea păsărilor sălbaticice
SMR 3	Conservarea habitatelor naturale și a speciilor de floră și faună sălbatică
IV. Peisaj, nivelul minim de întreținere:	
GAEC 7	Păstrarea elementelor de peisaj, inclusiv arborii izolați și terasele existente pe terenul agricol, luând măsuri adecvate pentru a preveni instalarea vegetației nedorite și asigurarea unui nivel minim de întreținere a terenului agricol
V. Siguranța alimentară:	
SMR 4	Principii și cerințe generale ale legislației alimentare și proceduri în domeniul siguranței produselor alimentare
SMR 5	Interzicerea utilizării anumitor substanțe cu efect hormonal sau tireostatic și a substanțelor betaagoniste în creșterea animalelor
VI. Identificarea și înregistrarea animalelor:	
SMR 6	Identificarea și înregistrarea suinelor
SMR 7	Identificarea și înregistrarea bovinelor
SMR 8	Identificarea și înregistrarea animalelor din speciile ovină și caprină
VII. Bolile animalelor:	
SMR 9	Prevenirea, controlul și eradicarea anumitor forme de encefalopatii spongiforme transmisibile (EST)
VIII. Produse de protecție a plantelor:	
SMR 10	Introducerea pe piață a produselor de protecție a plantelor
IX. Bunăstarea animalelor:	
SMR 11	Norme minime privind protecția vițeilor
SMR 12	Norme minime de protecție a porcinelor
SMR 13	Protecția animalelor de fermă

Detaliile privind implementarea și verificarea standardelor de eco-condiționalitate se regăsesc în „Ghidul fermierului privind ecocondiționalitatea”, elaborat de APIA și postat pe site-ul instituției (www.apia.org.ro/ro/materiale-de-informare).

Cerințele de bază pentru angajamentele de agro-mediu și climă (M.10) și agricultură ecologică (M.11)

Plecând de la prevederile legislației europene relevante, în baza art. 28(3) și 29(2), plățile acordate în cadrul Măsurii 10 - agro-mediu și climă și în cadrul Măsurii 11 - agricultură ecologică, acoperă numai costurile suplimentare și pierderile de venituri înregistrate de beneficiari ca urmare a aplicării standardelor superioare de mediu prevăzute de fișele măsurilor, față de standardele minime obligatorii relevante privind:

- ✓ eco-condiționalitatea - standarde stabilite în temeiul titlului VI capitolul I din Regulamentul (UE) nr. 1306/2013,
- ✓ cerințele minime relevante pentru utilizarea îngrășămintelor și a produselor de protecție a plantelor,
- ✓ alte cerințe minime obligatorii relevante prevăzute în legislația națională,
- ✓ criteriile relevante și activitățile minime aşa cum se stabilesc în temeiul articolului 4 alineatul (1) litera (c) punctele (ii) și (iii) din Regulamentul (UE) nr. 1307/2013 și
- ✓ practicile agricole uzuale relevante.

Toate aceste cerințe sunt identificate în PNDR 2014-2020, fișele tehnice ale Măsurilor 10 și 11 conținând precizări referitoare la corespondența cerințelor specifice măsurilor / sub-măsurilor / pachetelor / varintelor cu cerințele de bază identificate.

Standardele de eco-condiționalitate incluse în cerințele de bază pentru agro-mediu și climă și pentru agricultură ecologică sunt prezentate la secțiunea anterioară a ghidului, referitoare la eco-condiționalitate.

Cerințe minime relevante privind utilizarea îngrășămintelor și a produselor de protecție a plantelor, pentru angajamentele de agro-mediu și climă și agricultură ecologică, sunt următoarele:

Cerința minimă	Folosirea îngrășămintelor (1) / Fito-sanitar (2)
CM 1.1	Interzicerea folosirii fertilizatorilor neautorizați pentru vânzare. (Ordin Comun MADR/MMP/MS nr. 94/1378/1071/2010)
CM 1.2	Îngrășamintele naturale aplicate nu pot conține mai mult de 170 kg de azot (N) ca ingredient pur pe 1 ha de teren agricol. (Ordin comun MADR/MMAP nr. 1182/1270/2005)
CM 1.3	Fermierii trebuie să respecte perioadele în care aplicarea fertilizatorilor este interzisă. (Ordin comun MADR/MMAP nr. 1182/1270/2005)
CM 1.4	Fermierii trebuie să urmeze un plan de fertilizare. (Ordin comun MADR/MMAP nr. 1182/1270/2005)
CM 2.1	Este permisă utilizarea numai a celor produse de protecție a plantelor care au fost autorizate pentru vânzare. (HG nr. 1559/2004, OUG nr. 4/1995)
CM 2.2	Este permisă utilizarea produselor de protecție a plantelor numai în conformitate cu instrucțiunile de utilizare. (HG nr. 1559/2004, OUG nr. 4/1995)
CM 2.3	Pot efectua tratamente fitosanitare numai persoanele care dețin autorizație pentru prestare de servicii cu produse de uz fitosanitar. (OUG nr. 4/1995)

Alte cerințe minime obligatorii relevante prevăzute în legislația națională, pentru angajamentele de agro-mediu și climă și agricultură ecologică, stabilite prin fișele Măsurilor 10 și 11 ale PNDR 2014-2020, sunt următoarele:

Cerința minimă	Prevedere legislația națională
CMLN 1	Obligația ca animalele să fie din rasă pură înscrise în registrul genealogic al rasei

	<p>respective - secțiunea principală</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ BOVINE: art. 1 lit. a și b din Ordinul MADR nr.765/2009 pentru aprobarea normei privind animalele de reproducție din specia bovine ✓ OVINE și CAPRINE: art. 2 lit. a și b din Ordinul nr.20/2006 pentru aprobarea normei privind animalele de reproducție din speciile ovine și caprine, cu modificările și completările ulterioare ✓ ECVIDEE: art. 6 lit. a din Legea calului nr.389/2005, cu modificările și completările ulterioare ✓ PORCINE: art. 1 lit. a și c din Ordinul MAPDR nr. 13/2006 pentru aprobarea normei privind animalele de reproducție din specia porcine, cu modificările și completările ulterioare
CMLN 2	<p>Obligația identificării animalelor</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ BOVINE: art. 1 lit. a din OUG nr.113/2002 privind identificarea și înregistrarea bovinelor în România ✓ OVINE și CAPRINE: art. 1 lit. a din OUG nr.23/2010 privind identificarea și înregistrarea suinelor, ovinelor și caprinelor, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative ✓ ECVIDEE: art. 19 alin (1) din Legea zootehniei nr. 72/2002, cu modificările și completările ulterioare ✓ PORCINE: art. 1 lit. a din OUG nr.23/2010 privind identificarea și înregistrarea suinelor, ovinelor și caprinelor, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative
CMLN 3	<p>Obligația ca animalele să fie cuprinse în Programul acțiunilor de supraveghere, prevenire, control și eradicare a bolilor la animale, a celor transmisibile de la animale la om, protecția animalelor și protecția mediului, de identificare și înregistrare a bovinelor, suinelor, ecvideelor, ovinelor și caprinelor, aprobat prin HG nr.1156/2013.</p>
CMLN 4	<p>Operatorii care produc produsele ecologice sau cei aflați în perioada de conversie au obligația de a-și înregistra această activitate la Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, prin compartimentul de specialitate, și de a se supune controlului unui organism de inspecție și certificare aprobat.</p> <p>(Ordinul MADR nr.1253/2013)</p>

Activitate minimă

Fermierul, în contextul stabilirii eligibilității pentru plătile acordate pe suprafață, poate fi o persoană fizică sau juridică sau o formă asociativă de persoane fizice sau juridice, indiferent de statutul juridic al acesteia, a cărei exploatație se situează pe teritoriul României și care desfășoară o activitate agricolă. În acest sens, expresia „activitate agricolă” înseamnă, după caz:

- ✓ producția, creșterea sau cultivarea de produse agricole, inclusiv recoltarea, mulgerea, reproducerea animalelor și deținerea acestora în scopuri agricole;
- ✓ menținerea unei suprafețe agricole într-o stare care o face adecvată pentru pășunat sau pentru cultivare, fără nicio acțiune pregătitoare care depășește cadrul metodelor și al utilajelor agricole uzuale (activitate minimă), cu respectarea normelor de eco-condiționalitate.

În funcție de categoria de utilizare a terenurilor agricole care fac obiectul angajamentelor, activitatea minimă trebuie să presupună:

Activitatea minimă	Categorie teren / descriere activitate minimă
AM 1	<p>Terenuri Arabile (TA)</p> <p>Efectuarea unei activități minime pe suprafețele agricole, menținute în mod obișnuit într-o stare adecvată pentru pășunat sau pentru cultivare, prin îndepărțarea vegetației prin lucrări de cosit sau discut ori prin erbicidare cel puțin o dată pe an.</p>
AM 2	<p>Pajiști Permanente (PP)</p> <p>Efectuarea unei activități minime pe suprafețele agricole, menținute în mod obișnuit într-o stare adecvată pentru pășunat sau pentru cultivare, prin pășunat, cu asigurarea unei încărcături minime de 0,3 UVM/ha cu animalele pe care fermierul le exploatează sau un cosit anual.</p> <p>În cazul pajiștilor permanente situate la altitudini de peste 1.800 m, menținute în mod natural într-o stare adecvată pentru pășunat, activitatea minimă constă în pășunat, cu asigurarea unei încărcături minime de 0,3 UVM/ha, cu animalele pe care le exploatează.</p>
AM 3	Cultiuri Permanente (CP)

	Efectuarea unei activități minime pe suprafețele agricole, menținute în mod obișnuit într-o stare adecvată pentru păsunat sau pentru cultivare, prin realizarea a cel puțin o tăiere anuală de întreținere ori cel puțin o cosire anuală a ierburilor dintre rânduri sau o lucrare anuală de întreținere a solului, în cazul viilor și livezilor.
--	---

Practicile agricole uzuale relevante, în funcție de tipologia activităților agricole și de categoria de utilizare a terenurilor agricole, sunt:

Terenuri arabile (TA):

Utilizarea terenurilor arabile în România se face în sistem intensiv sau extensiv.

Practicile curente nu au caracter antierozional, fiind asigurată acoperirea minimă a terenurilor pe timpul iernii numai pe 20% din suprafața arabilă a fermelor, pentru conformarea la standardul de ecocondiționalitate. În general se practică fertilizarea terenurilor arabile, în special cu îngășăminte chimice.

Practicile uzuale în zonele eligibile pentru Pachetul 5 al Măsurii 10 nu sunt adaptate efectelor schimbărilor climatice, în special în cadrul fermelor mici, motiv pentru care, în lipsa utilizării irigațiilor la scară largă, eficiența practicării agriculturii în România este strâns dependentă de manifestarea condițiilor climatice. Soiurile timpurii nu sunt utilizate la scară largă, fiind în general mai puțin productive. Fertilizarea este făcută predominant cu îngășăminte chimice, iar în cazurile în care se utilizează îngășăminte organice, acestea nu sunt compostate. Acest lucru se datorează și faptului că fermele mici nu dețin platforme individuale pentru depozitarea gunoiului de grajd. Tehnologia aplicată în majoritatea cazurilor pentru pregătirea solului în vederea înființării culturilor pe terenurile arabile este bazată pe lucrări de arat.

Se utilizează la scară largă tehnologii moderne, bazate pe utilizarea îngășămintelor chimice și a substanțelor de protecție a plantelor. Zonele eligibile pentru Pachetul 7 al Măsurii 10 sunt dominate în general de monoculturi aplicate pe suprafețe extinse. Speciile de păsări care iernează în zonele vizate constituie o amenințare pentru fermieri datorită pagubelor pe care le produc culturilor.

Pajiști permanente (PP):

Utilizarea pajiștilor permanente și a livezilor tradiționale utilizate extensiv prin cosit și/sau păsunat: intensivă sau extensivă. Pajiștile permanente sunt utilizate preponderent pentru creșterea animalelor, prin cosit pentru obținerea furajelor sau prin păsunat, încărcătura de animale variind de la un caz la altul. Cositul se practică la scară largă cu mijloace mecanizate, fiind operat însă și manual în zonele mai greu accesibile. Cositul se face de 3-4 ori pe an ca practică specifică în zone joase sau de 2-3 ori pe an în zonele înalte, începând încă dinainte de fructificare. Prin cerința pachetelor 1, 3 și 6, referitoare la obligativitatea cositului după anumite date, se are în vedere asigurarea autoînsămânțării. Se practică în general fertilizarea cu îngășăminte organice, pajiștile utilizate intensiv fiind fertilizate cu îngășăminte chimice. Sunt utilizate local substanțe de protecție a plantelor pentru eliminarea speciilor invazive sau a celor fără valoare economică. Se fac însămânțări și supraînsămânțări cu specii cu valoare economică ridicată. Riscurile sunt legate de intensivizare (utilizarea intensivă a pajiștilor sau transformarea acestora în terenuri arabile) în zonele cu potențial agricol ridicat și în zonele ușor accesibile sau de abandonul activităților agricole în zonele cu potențial agricol scăzut, în cele caracterizate de condiții pedo-climatiche nefavorabile și în zonele greu accesibile.

Creșterea animalelor din rase locale în pericol de abandon:

Creșterea animalelor din rase locale în pericol de abandon se face în România în sistem semi-intensiv și/sau în sistem extensiv.

Sistemul extensiv de creștere se practică în gospodăria familială în care se cresc animale pentru consum propriu și numai o cantitate redusă de produse se valorifică pe piața organizată. Animalele sunt crescute în adăposturi simple, fără dotare tehnică deosebită și cu practicarea furajării la pășune sau, la unele specii, în mare măsură, cu resturi menajere, la care se adaugă tărățe, porumb, orz, ovăz, rădăcinoase, bostănoase, cartofi, lucernă, masă verde. În acest sistem performanțele zootehnice nu sunt deosebite, producția având un pronunțat caracter sezonier, mai ales pentru acoperirea consumului propriu.

Sistemul semiintensiv de creștere definește exploatația cu un efectiv mai mare de capete de animale. Acceptarea acestui sistem de creștere a animalelor necesită adăposturi modernizate și o dotare corespunzătoare cu echipamente de furajare, adăpare și asigurarea condițiilor de microclimat.

Rasele de animale autohtone au un potențial de producție scăzut, dar se remarcă prin grad mare de adaptare la condițiile de exploatare în sistem extensiv și semi-intensiv, precum și prin rezistență mare la boli. Interesul cresătorilor pentru o anumită rasă scade dacă prin nivelul producției aceasta nu asigură eficiență în exploatare. Ca urmare, efectivul se reduce până la dispariție.

Cerințele de bază aplicabile pentru fiecare măsură / sub-măsură / pachet / variantă:

<i>Măsura / sub-măsură /</i>	<i>Cerințe de bază</i>
-------------------------------------	-------------------------------

pachet / variantă	Eco-condiționalitate	Cerințe minime îngrășăminte și pesticide	Alte obligații legale	Activitate agricolă minimă
Măsura 10 - agro-mediu și climă				
✓ Pachetul 1	GAEC3, GAEC5, SMR1, SMR2, SMR10	CM1.1, CM1.2, CM1.3, CM1.4, CM2.1, CM2.2	-	AM2
✓ Pachetul 2 <ul style="list-style-type: none"> • varianta 2.1 • varianta 2.2 	GAEC5	-	-	AM2
✓ Pachetul 3 <ul style="list-style-type: none"> • sub-pachetul 3.1 <ul style="list-style-type: none"> • varianta 3.1.1 • varianta 3.1.2 • sub-pachetul 3.2 <ul style="list-style-type: none"> • varianta 3.2.1 • varianta 3.2.2 	GAEC3, GAEC5, SMR1, SMR2, SMR10	CM1.1, CM1.2, CM1.3, CM1.4, CM2.1, CM2.2	-	AM2
✓ Pachetul 4	GAEC4, GAEC5, GAEC6, SMR1	CM1.1, CM1.2, CM1.3, CM1.4	-	AM1
✓ Pachetul 5	SMR1	CM1.2, CM1.3, CM1.4	-	AM1
✓ Pachetul 6 <ul style="list-style-type: none"> • varainta 6.1 • varianta 6.2 	GAEC3, GAEC5, SMR1, SMR2, SMR10	CM1.1, CM1.2, CM1.3, CM1.4, CM2.1, CM2.2	-	AM2
✓ Pachetul 7	GAEC3, GAEC4, GAEC5, GAEC6, SMR1, SMR2, SMR10	CM1.2, CM1.3, CM1.4, CM2.1, CM2.2	-	AM1
✓ pachetul 8	SMR6, SMR7, SMR8, SMR12, SMR13,	-	CLMN1, CLMN2, CLMN3	AM2
Măsura 11 - agricultura ecologică / sub-măsura 11.1 și 11.2				
✓ Pachetele 1, 2 și 5	GAEC6, GAEC7	CM1.1, CM1.2, CM1.3, CM1.4, CM2.1, CM2.2, CM2.3	CMLN4	AM1
✓ Pachetele 3 și 4	GAEC6, GAEC7	CM1.1, CM1.2, CM1.3, CM1.4, CM2.1, CM2.2, CM2.3	CMLN4	AM3
✓ Pachetul 6	GAEC6, GAEC7	CM1.1, CM1.2, CM1.3, CM1.4, CM2.1, CM2.2, CM2.3	CMLN4	AM2

DETALII PRIVIND PAȘII CARE TREBUIE URMAȚI PENTRU RESPECTAREA ANUMITOR OBLIGAȚII ÎN CADRUL ANGAJAMENTELOR

Așa cum reiese din analizarea informațiilor prezentate anterior, sunt stabilite o serie de cerințe și obligații care trebuie îndeplinite de beneficiarii măsurilor de mediu și climă ale PNDR 2014-2020 aplicabile pe terenurile agricole. Din acestea, sunt aduse unele clarificări în cele ce urmează pentru o serie de aspecte referitoare la:

- ✓ evidența activităților agricole desfășurate în raport cu angajamentele asumate,
- ✓ modalitatea de calcul a încărcăturii de animale pe unitatea de suprafață (UVM/ha),
- ✓ modalitatea de calcul a cantității de azot substanță activă utilizată pe unitatea de suprafață,
- ✓ demonstrarea deținerii cunoștințelor și informațiilor relevante sau a expertizei tehnice necesare implementării angajamentelor.

Cum se realizează evidența activităților agricole desfășurate?

Evidența activităților agricole relevante pentru implementarea Măsurii 10 - agro-mediu și climă sau Măsurii 11 - agricultură ecologică, desfășurate la nivelul fermei sau pe parcelele aflate sub angajament, se realizează prin completarea caietului de agro-mediu de către beneficiarii Măsurii

10 sau a caietului de agricultură ecologică de către beneficiarii Măsurii 11, pentru fiecare an de angajament.

Caietele trebuie completate și păstrate pe toată perioada de desfășurare a angajamentului, conform legislației în vigoare, dar și în perioada de monitorizare de 3 ani, pentru verificarea acestora de către inspectorii APIA în cazul efectuării unui control. Toate înscrisurile trebuie actualizate ori de câte ori se realizează activități legate de angajamentul de agro-mediu sau agricultură ecologică.

Un model de caiet de agro-mediu, precum și un model de caiet pentru agricultura ecologică, adaptate pentru cerințele specifice ale fiecărui pachet se regăsește în „Ghidul informativ pentru fermierii care solicită sprijin pentru măsurile de dezvoltare rurală”, elaborat de APIA. Postat pe site-ul APIA sau la orice centru local/județean APIA.

Formatul acestor caiete este unul orientativ, fermierii putând să-și elaboreze propriul model de caiet, însă acesta trebuie să cuprindă toate informațiile relevante angajamentului asumat.

Cum se calculează valorile încărcăturii de animale și ale îngrășămintelor organice?

O serie de condiții de eligibilitate și cerințe specifice sau cerințe de bază ale angajamentelor încheiate de fermieri în cadrul Măsurii 10 - agro-mediu și climă și în cadrul Măsurii 11 - agricultură ecologică, se referă la încărcătura minimă/maximă de animale acceptate pe unitatea de suprafață (UVM/ha) sau la cantitatea maximă de îngrășăminte organice (kg de N substanță activă) care pot fi utilizate.

Pentru calculul acestor parametrii de către fiecare beneficiar al măsurilor de mediu și climă, este necesară parcurgerea unor pași simpli de calcul, care sunt prezentati în cele ce urmează.

Conversia numărului de animale în coeficient „Unitate Vită Mare” (UVM)

Pentru conversia numărului de animale în echivalent „Unitate Vită Mare” (UVM) trebuie utilizate datele din tabelul de conversie a animalelor în UVM.

Categorie de animale	Coeficient de conversie (UVM/cap)
Tauri, vaci și alte bovine de mai mult de doi ani și ecvidee de mai mult de șase luni	1,00
Bovine între șase luni și doi ani	0,60
Bovine de mai puțin de șase luni	0,40
Ovine	0,15
Caprine	0,15
Scroafe de reproducție > 50kg ^(*)	0,50
Alte porcine ^(*)	0,30

^(*) Se iau în considerare la calculul încărcăturii de animale (UVM/ha) numai pentru Pachetul 8 al Măsurii 10.

Pentru a calcula încărcătura de animale pe hectar se va proceda astfel:

- ✓ se înmulțește numărul de animale cu care se pășunează cu coeficientul prezentat în tabelul anterior
- ✓ produsul se împarte la suprafața totală de pajiște permanentă existentă în fermă (solicitată și nesolicitată la plată în cererea unică).

Conversia gunoiului de grajd în azot substanță activă (kg N s.a.)

Pentru a putea calcula dacă s-a aplicat o cantitate corespunzătoare de gunoi de grajd în raport cu cerințele impuse de fiecare pachet (ex. 40 kg N s.a. în cazul Pachetului 1 al Măsurii 10), tabelul următor prezintă compoziția chimică a gunoiului de grajd de diferite proveniențe. Pe baza acestor date se poate estima cantitatea de azot conținută la o tonă de gunoi de grajd.

Tipul de gunoi	Compoziția chimică (% din masa proaspătă)			Cantitatea de N în gunoiul de grajd (kg N / 1 tonă)
	Azot (N)	Apă	Materii organice	

Gunoi de cabaline	0,58	71	25	5,8
Gunoi de bovine	0,45	77	20	4,5
Gunoi de ovine	0,83	64	31	8,3
Gunoi fermentat de 3-4 luni	0,55	77	17	5,5
Gunoi fermentat complet (mraniță)	0,98	79	14	9,8

Astfel, pentru încadrarea în valorile maxime permise de cerințele specifice, respectiv de cerințele de bază ale Măsurii 10 și Măsurii 11, cantitatea maximă permisă a fi aplicată pe suprafețele aflate sub angajament sau celelalte suprafețe ale fermei sunt următoarele:

Tipul de gunoi	Cantitate maximă de gunoi de grajd (tone/ha)	
	< 40 kg N s.a./ha	< 170 kg N s.a./ha
Gunoi de cabaline	6,897	29,310
Gunoi de bovine	8,889	37,778
Gunoi de ovine	4,819	20,482
Gunoi fermentat de 3-4 luni	7,273	30,909
Gunoi fermentat complet (mraniță)	4,082	17,347

Exemplu de calcul UVM/ha:

$$10 \text{ oi} \times 0,15 + 2 \text{ vaci de lapte} \times 1 \text{ UVM} + 1 \text{ cal} \times 1 \text{ UVM} = 1,5 \text{ UVM} + 2 \text{ UVM} + 1 \text{ UVM} = 4,5 \text{ UVM}$$

Pentru a putea respecta cerința conform căreia maximul admis în cazul Pachetului 1 al Măsurii 10 este de 1 UVM/ha, fermierul trebuie să:

- ✓ dețină în cadrul fermei o suprafață de pajiști permanente de minim 4,5 ha, în cazul în care are în desfășurare un angajament de agro-mediu și climă pe întreaga suprafață a fermei sau
- ✓ se asigură de faptul că pe suprafața aflată sub angajament (mai mică de 4,5 ha) nu este utilizată pentru păsunat de întregul efectivul de animale deținut, pe aceste suprafețe nu depășește maximul admis (1 UVM/ha) și să asigure APIA de această situație (ex. angajamentul este încheiat pentru 2,5 ha pe care păsunează cele 2 vaci de lapte și calul, iar oile păsunează pe alte suprafețe decât cele aflate sub angajament sau că sunt încredințate ciobanului satului care le duce pe timpul verii pe o suprafață de pajiști închiriată de la Consiliul Local care nu aparține fermei).

Exemplu de calcul kg N s.a./ha:

$$1 \text{ UVM} = 40 \text{ kg N s.a./an}$$

$$10 \text{ oi} \times 0,15 + 2 \text{ vaci de lapte} \times 1 \text{ UVM} + 1 \text{ cal} \times 1 \text{ UVM} = 1,5 \text{ UVM} + 2 \text{ UVM} + 1 \text{ UVM} = 4,5 \text{ UVM}$$

$$\Rightarrow 4,5 \text{ UVM} = 180 \text{ kg N s.a./an}$$

Pentru a putea respecta cerința conform căreia maximul admis în cazul Pachetului 1 al Măsurii 10 este de 40 kg N s.a./ha, fermierul trebuie să:

- ✓ dețină în cadrul fermei o suprafață de pajiști permanente de minim 4,5 ha, în cazul în care are în desfășurare un angajament de agro-mediu și climă pe întreaga suprafață a fermei sau
- ✓ se asigură de faptul că pe suprafața aflată sub angajament (ex. 2,5 ha de pajiști permanente - mai mică de 4,5 ha) nu aplică întreaga cantitate de gunoi de grajd, utilizând alte suprafețe (ex. 0,5 ha) pentru care nu există angajamente pentru aplicarea cantității suplimentare de gunoi de grajd (fără însă a depăși pe nicio parcelă cantitatea de 170 kg s.a./ha/an). În această situație fermierul va trebui să asigure APIA că cerința specifică nu este încălcată (ex. a aplicat 40 kg N s.a./ha x 2,5 ha = 100 kg N s.a., iar pe restul suprafeței a aplicat cantitatea rămasă de gunoi de grajd (ex. 80 kg N s.a. / 0,5 ha = 160 kg N s.a./ha < 170 kg N s.a./ha/an)).

ATENTIE!

În cazul în care efectivul de animale din fermă depășește limita maximă admisă (ex. 1 UVM/ha în cazul Pachetului 1 al Măsurii 10), sau conduce la indicarea depășirii cantității maxime permise de gunoi de grajd (ex. 40 kg N s.a./ha/an în cazul Pachetului 1 al Măsurii 10), acest lucru nu constituie în mod implicit o încălcare a angajamentului, ci indică o susceptibilitatea că angajamentul ar putea să nu fie respectat.

În această situație, fermierul este invitat să se prezinte la APIA cu documente doveditoare și/sau declarație pe proprie răspundere prin care poate justifica faptul că cerințele au fost respectate (ex. prin hrănirea surplusului de animale cu nutrețuri achiziționate și prin utilizarea gunoiului de grajd rezultat de la surplusul de animale pe alte suprafețe agricole apărând fermei decât cele aflate sub angajamente sau prin vânzarea gunoiului de grajd excedentar sau prin depozitarea gunoiului de grajd în facilități existente la nivel local/comunal/județean). Neprezentarea de către fermier a clarificărilor solicitate se sancționează.

Fermierul va trebui să prezinte Caietul de agro-mediu completat și documentele justificative privind numărul de animale care a determinat depășirea UVM/ha sau a cantității medii de N s.a./ha la nivelul fermei.

Pentru dovedirea furajării din alte surse: facturile fiscale de achiziționare a fânlui în cazul în care acesta este achiziționat de la persoana juridică și/sau filă/filele din carnetul de comercializare a produselor din sectorul agricol, în cazul în care fânl este achiziționat de la persoane fizice, chitanțe, bon fiscal, facturi pentru alte tipuri de furaje.

În cazul în care din documentele prezentate de fermier nu reiese că cerințele au fost respectate (fermierul nu prezintă documente justificative, actele doveditoare sunt incomplete sau insuficiente sau declarația pe proprie răspundere furnizează date contradictorii cu celelalte documente doveditoare), se efectuează verificarea pe teren a numărului de animale din exploatația aflată sub angajament și a modului de utilizare a gunoiului de grajd.

Demonstrarea deținerii cunoștințelor și informațiilor relevante sau a expertizei tehnice necesare implementării angajamentelor

Beneficiarii Măsurii 10 - agro-mediu și climă și cei ai Măsurii 11 - agricultură ecologică trebuie să demonstreze că dețin cunoștințele și informațiile relevante (au urmat o formă de instruire) sau că beneficiază de expertiza tehnică necesară (consiliere sau consultanță) pentru implementarea angajamentelor. Acestea trebuie să acopere cel puțin aspectele legate de identificarea parcelelor agricole, completarea și depunerea angajamentelor și cererilor de plată, măsurile de management aplicabile la nivelul fermei necesare pentru conformarea la cerințele de bază și la cerințele specifice ale angajamentelor).

Momentul la care trebuie demonstrată conformarea la aceste cerințe specifice este stabilit prin prevederile fișei tehnice a Măsurii 10 și a Măsurii 11:

- ✓ Înainte de efectuarea primei plăți de către fermierii cu angajamente pentru agricultura ecologică (M.11) pe suprafețe mai mari de 300 ha,
- ✓ Înainte de efectuarea celei de-a II-a plăți de către fermierii cu angajamente de agro-mediu și climă (M.10) pe suprafețe mai mari de 300 ha și de către fermierii cu angajamente pentru agricultura ecologică (M.11) pe suprafețe de până la 300 ha
- ✓ Înainte de efectuarea celei de-a III-a plăți de către fermierii cu angajamente de agro-mediu și climă (M.10) pe suprafețe de până la 300 ha.

Pentru stabilirea anului de angajament în care trebuie dovedită deținerea cunoștințelor și informațiilor necesare în raport cu pragul de suprafață prevăzut de fișele Măsurii 10 sau Măsurii 11, suprafața angajată se calculează la nivel de pachet / subpachet / variantă. Sintagmele „prima plată”, „cea de-a II-a plată” și „cea de-a III-a plată” menționate în fișele măsurilor M.10 și M.11 se referă la prima plată efectuată către beneficiar în anul de cerere respectiv (plată în avans sau plată regulară).

Dovada / Documentul justificativ privind deținerea competențelor necesare implementării angajamentelor este valabil(ă) la nivel de măsură și trebuie prezentat(ă) la APIA până la 10 octombrie inclusiv a anului de cerere respectiv, în funcție de suprafața angajată.

Regulile minime aplicabile sunt prezentate în „NOTA DE INFORMARE pentru beneficiarii Măsurii 10 - agro-mediu și climă și cei ai Măsurii 11 - agricultură ecologică ale PNDR 2014-2020” postată pe site-

ul MADR (http://www.madr.ro/informari-dezvoltare-rurala/informari/actualitate-pndr-2014-2020/download/1469_91d1facf7f265343b0e6c2ab756efa87.html).

Beneficiarii care au avut anterior angajamentului curent un angajament pentru același pachet și care au demonstrat anterior conformarea la aceste cerințe, iar pe perioada de implementare a vechiului angajament nu au avut aplicate sancțiuni pentru cerințele specifice și pentru cerințele de bază (verificările se efectuează cu maximum 5 ani în urmă), nu trebuie să demonstreze deținerea de cunoștințe necesare și informații relevante sau asigurarea expertizei necesare pentru noul angajament.

MECANISMUL DE IMPLEMENTARE TEHNICĂ A MĂSURILOR DE MEDIU ȘI CLIMĂ:

Implementarea unor angajamente finanțate prin măsurile de mediu și climă ale PNDR 2014-2020 aplicabile pe terenurile agricole necesită parcurgerea unor pași care pornesc de la depunerea cererii unice de plată și până la efectuarea plății către fermieri.

Unde se solicită plățile compensatorii?

- ✓ La centrele locale și centrele județene ale Agenției de Plăți și Intervenție pentru Agricultură (APIA) care au în responsabilitate primirea cererilor de plată pe suprafață.
- ✓ Identificarea terenurilor agricole poate fi făcută de către beneficiari prin aplicația electronică „IPA online”, accesând site-ul APIA (www.apia.org.ro). IPA-online este un instrument pus la dispoziția fermierilor de către APIA, prin care solițanții plăților acordate pe suprafață în cadrul Politicii Agricole Comune (PAC) își pot identifica și digitiza parcelele pe care le utilizează, prin intermediul aplicației GIS (<http://Ipis.apia.org.ro>). Aplicația se accesează folosind contul și parola comunicate fiecărui fermier de către APIA. Simultan cu digitizarea parcelelor, fermierii completează în declarația de suprafață datele alfanumerice ale parcelelor măsurate prin digitizare.
- ✓ Fermierii depun cererile de plată la același centru APIA (la nivelul centrului județean sau local) la care au depus cererea în campania anterioară.
- ✓ Fermierii care depun pentru prima dată cererea unică de plată se prezintă la centrul județean/local APIA pe raza căruia utilizează/dețin parcelele agricole, sau acolo unde au domiciliul.
- ✓ Cererile de plată sunt gestionate, până la autorizarea plății, la nivelul centrului APIA la care au fost depuse. Cererile de plată, indiferent de nivelul centrului de registratură, sunt introduse în baza de date integrată (IACS) folosind software-ul special creat în acest scop.
- ✓ Efectuarea plății se face la nivelul APIA central.

Cum se solicită plățile compensatorii?

Plățile compensatorii se solicită în conformitate cu prevederile ordinului ministrului agriculturii și dezvoltării rurale privind aprobarea formularului-tip de cerere unică de plată pe suprafață aprobat anual.

Solicitarea pentru plată se realizează prin aplicarea unei bife pentru măsură / sub-măsură / pachet / sub-pachet / variantă, pe formularul cerere unică de plată pentru anul în curs. De asemenea, fermierii trebuie să semneze angajamentul(ele) aferent(e) măsurii / submăsurii / pachetului / sub-pachetului / variantei pentru care aplică.

Când se solicită plățile compensatorii?

Plățile compensatorii se solicită prin completarea cererii unice de plată pe suprafață, a cărei depunere, fără penalități, se face anual în campania de depunere, până la data de 15 mai inclusiv (în cazul în care 15 mai reprezintă o zi de sărbătoare legală, o sămbătă sau o duminică, termenul limită se prelungește până în prima zi lucrătoare care urmează), în conformitate cu art. 13, alin. 1

din Regulamentul UE nr. 809/2014, cu modificările și completările ulterioare și cu art. 12 din Regulamentul UE nr. 640/2014, cu modificările și completările ulterioare.

Cerile de plată pe suprafață se pot depune și în perioada 15 mai - 9 iunie inclusiv, dar cu aplicarea penalităților de 1% pentru fiecare zi lucrătoare de întârziere la sumele la care ar fi avut dreptul beneficiarul în cazul în care cererea ar fi fost depusă în termenul stabilit, aşa cum prevede art. 13 alin. 1 din Regulamentul UE nr. 640/2014.

Care sunt pașii care trebuie parcursi de la depunerea cererii unice de plată și până la efectuarea plății?

Organism responsabil	APIA (centre județene, centre locale)
Perioada de depunere a cererilor unice de plată	de la începutul lunii martie până la 16 mai (fără penalizări) ulterior datei de 16 mai se mai pot depune în termen de 25 de zile calendaristice (cu penalizări de 1%/zi)
Depunerea cererilor unice de plată	centrele locale/județene APIA declarația de suprafețe se poate face on-line (IPA online), prin utilizarea unui nume de utilizator și unei parole furnizate de APIA fiecărui fermier
Controale administrative	supradeclarări, verificări în baza de date IACS, verificări încrucișate cu alte baze de date (ex. Registrul animalelor - ANSVA), analiză de risc (evaluarea factorilor de risc ptr. fiecare fermier) și eșantionare în vederea stabilirii eșantionului de control (selectarea cererilor de plată cu risc mai mare de identificare a unor neconformități)
Controale pe teren	clasic pe teren (inclusiv vizite rapide) sau prin teledetectie, verificările de vară și cele de iarnă
Controale administrative	cu datele rezultate în urma controalelor pe teren
Gestionarea erorilor	calcularea sancțiunilor și autorizarea la plată
Efectuarea plății	până la data de 30 iunie a anului următor

Care sunt sancțiunile aplicabile în caz de identificare a unor neconformități?

Respectarea condițiilor prevăzute de angajamentele încheiate în cadrul măsurilor de mediu și climă ale PNDR 2014-2020 aplicabile pe terenurile agricole este verificată de APIA prin controale administrative care vizează toți fermierii care au angajamente în derulare și controale pe teren realizate prin selecția unui eșantion în urma aplicării unei analize de risc.

Control administrativ:
✓ verificare angajament și cereri de plată
✓ verificare încruzișată cu baze de date și raportări externe
Control pe teren:
✓ caiet de agro-mediu
✓ verificare vizuală în cadrul fermei (inclusiv prin vizite rapide la fața locului planificate pentru verificarea unor cerințe legate de respectarea anumitor date pentru efectuarea lucrărilor agricole),
✓ controale prin teledetectie.

Elementele de control și modalitățile de verificare detaliate sunt dezvoltate în manualele de proceduri elaborate de APIA sau celealte instituții delegate cu efectuarea controalelor.

Metode de verificare a cerințelor aplicabile angajamentelor:
✓ menținerea angajamentelor și eligibilitatea suprafețelor - verificare administrativă (pe baza datelor IACS și LPIS) prin asigurarea trasabilității angajamentelor pentru fiecare parcelă,
✓ interzicerea utilizării fertilizanților chimici și a pesticidelor - va fi făcută prin controale administrative (schimb de informații cu instituțiile responsabile cu verificarea respectării legislației naționale relevante) și prin controale pe teren (verificare vizuală, caiet de agro-mediu),
✓ limitarea utilizării gunoiului de grajd - va fi făcută prin controale administrative (verificare încruzișată cu registrul animalelor) și prin controale pe teren (verificare vizuală și prin caietul de agro-mediu pentru aplicarea fertilizanților organici și numărul de animale),
✓ efectuarea cositului - va fi făcută prin controale pe teren (verificare vizuală și prin caietul de agro-mediu pentru data de cosit și adunatul fânului, precum și pentru modul de efectuare a lucrărilor)
✓ limitarea încărcăturii de animale și efectuarea păsunatului - verificare administrativă (verificare încruzișată cu registrul animalelor pentru menținerea unei încărcături reduse de animale) și verificare pe

- teren (verificare vizuală și prin caietul de agro-mediu pentru menținerea unei încărcături reduse de animale pe toată perioada pășunatului și utilizarea pajiștilor inundate),
- ✓ eligibilitatea și menținerea animalelor din rase locale în pericol de abandon - verificare administrativă (verificare încrucișată cu registrul animalelor și cu registrele genealogice și schimb de informații cu instituțiile cu responsabilități) și verificare pe teren (verificare vizuală și prin caietul de agro-mediu),
 - ✓ interzicerea însămânțărilor sau supraînsămânțări - verificare pe teren (verificare vizuală și prin caietul de agro-mediu),
 - ✓ perioadele de înființare, recoltare și/sau încorporare a culturilor pe teren arabil și eligibilitatea culturilor - va fi făcută prin controale administrative (pe baza datelor IACS și LPIS) și prin controale pe teren (verificare vizuală la momentul la care cerințele se pot verifica, caiet de agro-mediu),
 - ✓ interzicerea activităților agricole pe timpul iernii - verificare pe teren (verificare vizuală și prin caietul de agro-mediu),
 - ✓ deținerea competențelor necesare implementării angajamentelor - verificare administrativă (documente care să demonstreze accesarea serviciilor de consiliere sau consultanță).

Dacă în urma controalelor se evidențiază neconformități privind respectarea condițiilor de eligibilitate, a cerințelor specifice, a cerințelor de bază, a standardelor de eco-condiționalitatea sau declararea greșită a parcelelor agricole (identificarea greșită, supradeclararea sau nedeclararea unor parcele agricole), se aplică reduceri la plată, care în unele cazuri pot ajunge până la excluderea de la plată sau chiar recuperarea sumelor plătite până la acel moment în cadrul angajamentelor respective, prin aplicarea unor reguli aprobate prin Ordin al Ministrului Agriculturii și Dezvoltării Rurale. Pentru anul 2015 s-a aplicat Ordinul MADR nr. 1828/2015. Actul normativ de aprobat a sistemelor de sancțiuni se actualizează ori de câte ori este necesar, în baza experienței dobândite și a elementelor identificate în urma implementării măsurilor de mediu și climă.

Există 6 categorii de sancțiuni, care se aplică în ordinea enumerării la suma de plată rămasă după etapa anterioară de sanctiōnare. Ordinea aplicării sancțiunilor este următoarea:

- ✓ sancțiuni pentru supradeclararea suprafeteelor/efectivelor de animale declarate,
- ✓ sancțiuni pentru nerespectarea condițiilor de eligibilitate generale și a cerințelor specifice,
- ✓ sancțiuni pentru depunerea cu întârziere a cererii de plată,
- ✓ sancțiuni pentru nedeclararea tuturor suprafeteelor,
- ✓ sancțiuni pentru nerespectarea ecocondiționalității,
- ✓ sancțiuni suplimentare (recuperare debite multianuale).

Fermierul nu va fi sanctiōnat în cazurile de forță majoră și circumstanțe excepționale dacă a prezentat documente justificative în acest sens, conform legislației în vigoare. Pentru anul în care s-a manifestat cazul de forță majoră sau circumstanțe excepționale, fermierul nu va primi plata compensatorie și nu se vor recupera sumele primeite în campaniile anterioare. Angajamentele multianuale rămân în vigoare în caz de forță majoră și se închid în caz de circumstanțe excepționale și deces.

Sunt recunoscute, în special, următoarele cazuri de forță majoră și circumstanțe excepționale: decesul beneficiarului, incapacitatea profesională pe termen lung a beneficiarului, o catastrofa naturală gravă care afectează puternic exploatația agricolă, distrugerea accidentală a clădirilor destinate creșterii animalelor aflate pe exploatația agricolă, o epizootie sau o boală a plantelor care afectează parțial sau integral șeptelul sau culturile beneficiarului, exproprierea întregii exploatații agricole sau a unei mari părți a acesteia (dacă exproprierea respectivă nu ar fi putut fi anticipată la data depunerii cererii).

În cazul în care întregul teren care face obiectul angajamentului sau o parte a acestuia sau întreaga exploatație este transferat(ă) altei persoane în cursul perioadei unui angajament, fermierul nu returnează plătile primeite până la acea dată pentru respectiva suprafață, în situația în care nou utilizator al suprafetei în cauză nu acceptă preluarea angajamentul existent. În cazul în care o suprafață aflată sub angajament este transferată unui alt fermier, nou utilizator al suprafetei în cauză care a preluat angajamentul existent este responsabil pentru eventualele neconformități depistate ulterior transferului și ca urmare acestuia i se vor reține sumele acordate necuvenit în anii anteriori transferului. În cazul Pachetelor 4 și 5 ale Măsurii 10 este permis doar transferul total al angajamentului. În cazul Măsurii 11 nu se acceptă transferul angajamentului aferent suprafetei care face obiectul acestei măsuri, fiind permis doar transferul total al exploatației.

În cazul Pachetelor 4 și 7 ale Măsurii 10, fermierului i se va accepta la plată maximum 80% din suprafața de teren arabil aparținând unei ferme, conform prevederilor PNDR 2014-2020, fără a fi sancționat dacă suprafața solicitată este mai mare de 80%.

În cazul în care beneficiarul a fost selectat pentru controlul pe teren nu permite inspectarea fermei de către reprezentanții organismelor abilitate, se consideră că acesta nu a respectat angajamentul. În acest caz beneficiarului nu i se va acorda nicio plată pentru măsura respectivă pentru anul în curs.

Atât standardele de eco-condiționalitate, cât și cerințele de bază trebuie respectate de beneficiari la nivelul întregii ferme. Nerespectarea obligațiilor induse de angajamente, în funcție de evaluarea intenției, repetiția, ampolarea și gravitatea sau persistența efectelor neconformității respective, conduce la aplicarea unei sancțiuni bazate pe principiul proporționalității, putând să meargă de la notificarea beneficiarului în vederea remedierii problemelor identificate sau aplicarea unor sancțiuni care pot ajunge în unele situații până la excluderea de la plată. Nerespectarea cerințelor de bază conduce la aplicarea unei sancțiuni în situația în care neconformitatea este identificată pe o suprafață agricolă care nu face obiectul unui angajament sau la excluderea de la plată a parcelelor pe care se identifică acea neconformitate în cazul în care pe acea suprafață se află în desfășurare un angajament de agro-mediu și climă sau pentru agricultura ecologică.

INFORMAREA PUBLICĂ ȘI PROMOVAREA MĂSURILOR DE MEDIU ȘI CLIMĂ

Pentru asigurarea premeselor necesare atingerii obiectivelor propuse, informațiile relevante referitoare la măsurile de mediu și climă, sunt furnizate la scară largă prin intermediul acțiunilor de informare și publicitate derulate la nivelul PNDR 2014-2020. Acțiunile de informare și promovare se desfășoară anual, începând cu primul an de implementare a măsurilor, de către instituțiile responsabile (MADR prin AM PNDR, AFIR și APIA), prin intermediul caravanelor și campaniilor de promovare și/sau informare, materialelor de informare publicate pe site-ul instituțiilor și pe portalul Rețelei Naționale de Dezvoltare Rurală (RNDR), informațiilor furnizate prin formularul cererii unice de plată pe suprafață, Ghidului solicitantului, și newsletter-ului transmis prin intermediul RNDR.

Pentru a veni în întâmpinarea așteptărilor celor interesați de măsurile PNDR 2014-2020, în ton cu tendințele tehnologice actuale, acțiunile de informare și promovare se desfășoară și prin intermediul canalelor social media:

- ✓ MADR www.facebook.com/madr.ro
- ✓ AM PNDR www.facebook.com/dgdrampndr
- ✓ RNDR www.facebook.com/RNDR.Romania
- ✓ AFIR www.facebook.com/afir.info

Alte informații relevante privind măsurile de mediu și climă ale PNDR 2014-2020 se pot consulta atât în format electronic, cât și pe suport fizic la:

- ✓ Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale - Autoritatea de Management pentru PNDR (AM PNDR) și Centrele Județene de Dezvoltare Rurală (CDRJ) - www.madr.ro,
- ✓ Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale (AFIR) - Sediul Central, Oficiile Regionale și Oficiile Județene - www.afir.info,
- ✓ Agenția de Plăti și Intervenție pentru Agricultură (APIA) - Sediul Central, Centrele Județene și Centrele Locale - www.apia.org.ro,
- ✓ Rețeaua Națională de Dezvoltare Rurală (RNDR) - www.rndr.ro,
- ✓ Direcțiile Agricole Județene (DAJ) - <http://www.madr.ro/directii-agricole-judetene.html>,
- ✓ Camerele Agricole Județene - <http://www.madr.ro/consultanta-extensie-si-formare-profesionala/date-de-contact-consultanta-agricola.html>.

În permanență informațiile de actualitate privind implementarea măsurilor de mediu și climă ale PNDR 2014-2020 sunt postate pe site-ul MADR (www.madr.ro) și site-ul APIA

(<http://www.apia.org.ro/ro/materiale-de-informare>). Ultima versiune a PNDR 2014-2020, precum și documentele puse în consultare publică se pot accesa la adresa <http://www.madr.ro/pndr-2014-2020.html>.

Date de contact APIA:

Centrul județean/ local	Adresa	Telefon	E-mail
Sediul Central București	Bulevardul Carol I nr. 17, sector 2, București	021 305 48 00 021 305 48 02 021 305 48 23	relatii.cu.publicul@apia.org.ro
Centrul Municipiului București	București, Piața Rosetti nr. 4, etaj 1, cam 103-112 sector 2	021 310 02 52	apia.bucuresti@apia.org.ro
Centrul Județean Alba	Str. Motilor nr. 112, jud. Alba, cod 510065	0258 830 650 0258 830 651	apia.alba@apia.org.ro
Centrul Județean Arad	Str. Frații Neumann, nr. 10, jud. Arad, cod: 31039	0257 250 540 0257 240 112	apia.arad@apia.org.ro
Centrul Județean Argeș	Str. Armand Călinescu nr. 44, jud. Argeș, cod 110017	0248 210 536 0248 210 539	apia.arges@apia.org.ro
Centrul Județean Bacău	Str. George Bacovia nr. 20, jud. Bacău cod 600237	0234 512 971	apia.bacau@apia.org.ro
Centrul Județean Bihor	Str. Matei Corvin nr.1, jud. Bihor, cod 410140	0259 477 037 0259 415 451	apia.bihor@apia.org.ro
Centrul Județean Bistrița Năsăud	Str. Drumul Tarpiului, nr. 21 A, jud. Bistrița Năsăud cod 420062	0263 218 033 0263 341 603	apia.bistrita@apia.org.ro
Centrul Județean Botoșani	Str. Calea Națională, nr. 81, jud. Botoșani cod 710038	0231 511 040 0231 511 039	apia.botosani@apia.org.ro
Centrul Județean Brăila	Calea Călărași, nr. 58, jud. Brăila cod 810212	0239 625 125 0371 313 606	apia.braila@apia.org.ro
Centrul Județean Brașov	Str. Ecaterina Teodoroiu, nr. 38, jud. Brașov cod 500450	0268 474 600 0372 796 842	apia.brasov@apia.org.ro
Centrul Județean Buzău	Șos. Spătarului, nr. 7, jud. Buzău cod 120226	0238 716 153 0238 716 150	apia.buzau@apia.org.ro
Centrul Județean Călărași	Prelungirea București nr. 26, bl. D3, et. 3, jud. Călărași cod 910125	0242 334 070 0242 334 072	apia.calarasi@apia.org.ro
Centrul Județean Caraș Severin	Piata Republicii nr. 28, Reșița cod 320026	0255 219 002 0255 219 003	apia.caras@apia.org.ro
Centrul Județean Cluj	B-dul Muncii, nr. 18, Pavilion Administrativ, etaj 1, Cluj - Napoca cod 400641	0264 456 454 0264 456 455	apia.cluj@apia.org.ro
Centrul Județean Constanța	B-dul Tomis, nr. 51, jud. Constanța cod 900725	0241 488 900 0241 488 911	apia.constantza@apia.org.ro
Centrul Județean Covasna	Str. Lt. Păiș David, nr. 7, Sfântu Gheorghe cod 520077	0267 311 075 0267 311 148	apia.covasna@apia.org.ro
Centrul Județean Dâmbovița	Str. B-dul I.C. Brătianu nr. 36, Târgoviște cod 130153	0245 216 482 0371 305 601	apia.dambovita@apia.org.ro
Centrul Județean Dolj	Str. Nicolae Titulescu, nr. 22, Craiova cod 200134	0251 595 395 0251 595 655	apia.dolj@apia.org.ro
Centrul Județean Galați	Str. Dragoș-Vodă, nr. 13, jud. Galați cod 800187	0236 462 026 0236 462 025	apia.galati@apia.org.ro
Centrul Județean Giurgiu	B-dul Independenței, bl. 107, mezanin, Sc. A, Giurgiu cod 080115	0246/216.055	apia.giurgiu@apia.org.ro
Centrul Județean Gorj	Bld. Ecaterina Teodoroiu, nr. 92, Târgu Jiu cod 210113	0253 213 035 0253 213 080	apia.gorj@apia.org.ro
Centrul Județean Harghita	Str. Progresului, nr. 16, et. 1, Miercurea Ciuc cod 530240	0266 310 148 0266 310 158	apia.harghita@apia.org.ro
Centrul Județean Hunedoara	Str. 22 Decembrie, nr. 222, Deva cod 330162	0254 221 000 0254 221 050	apia.hunedoara@apia.org.ro
Centrul județean Ialomița	Slobozia, Str. Chimiei nr. 19, Jud. Ialomița	0243 230.891	apia.ialomita@apia.org.ro
Centrul județean Iași	Iași, Str. Dumbrava Roșie, nr. 3, Jud. Iași	0232 214.210	apia.iasi@apia.org.ro
Centrul județean Ilfov	București, Str. Cernișoara, nr.	021 434 01 29	apia.ilfov@apia.org.ro

		92A, sect. 6,	021 434 01 31	
Centru Maramureş	județean	Baia Mare, Str. Victoriei, nr. 149, Jud. Maramureş	0262 349 286	apia.maramures@apia.org.ro
Centru Mehedinți	județean	Drobeta Turnu Severin, Str. Crișan, nr. 87, Jud. Mehedinți	0252 330 056 0252 330 237	apia.mehedinti@apia.org.ro
Centrul Județean Mureş		Târgu Mureş, Str. Insulei, nr. 2, Jud. Mureş	0265 264 195 0265 262 232	apia.mures@apia.org.ro
Centrul Județean Neamț	Județean	Piatra Neamț, Str. Mihai Eminescu, nr. 26B, et. II, Jud. Neamț	0233 233 123; 0233 233 126	apia.neamt@apia.org.ro
Centrul Județean Olt		Slatina, Str. Arcului, nr. 20, Jud. Olt	0249 411 244 0249 412 242	apia.olt@apia.org.ro
Centrul Județean Prahova	Județean	Ploieşti, Str. Anton Pann, nr. 7, Jud. Prahova	0244 514 518 0244 514 760	apia.prahova@apia.org.ro
Centrul Județean Satu Mare		Satu Mare, Str. Botizului, nr. 49, Jud. Satu Mare	0261 768 340 0261 768 968	apia.sm@apia.org.ro
Centrul Județean Sălaj		Zalău, Str. Corneliu Coposu, nr. 79 A, Jud. Sălaj	0260 661 722 0260 661 723	apia.salaj@apia.org.ro
Centrul Județean Sibiu		Sibiu, Str. Someșului nr. 49, Jud. Sibiu	0269 212 951	apia.sibiu@apia.org.ro
Centrul Județean Suceava	Județean	Suceava, B-dul 1 Decembrie 1918, nr. 3, Jud. Suceava	0230 511 047 0230 511 048	apia.suceava@apia.org.ro
Centrul Județean Teleorman	Județean	Alexandria, Str. Constantin Brâncoveanu, nr. 73, Jud. Teleorman	0247 310 281 0247 310 015	apia.teleorman@apia.org.ro
Centrul Județean Timiș		Timișoara, Str. Grigore Alexandrescu, nr. 28, jud. Timiș	0256 494 955	apia.timis@apia.org.ro
Centrul Județean Tulcea	Județean	Tulcea, str. Zimbrului, nr. 24, Jud. Tulcea	0240 513 430 0240 517 037	apia.tulcea@apia.org.ro
Centrul Județean Vâlcea	Județean	Râmnicu Vâlcea, Str. Oituz, nr. 7, Jud. Vâlcea	0250 744 489 0250 744 498	apia.valcea@apia.org.ro
Centrul Județean Vaslui		Vaslui, Str. Cuza Vodă, nr. 41, Jud. Vaslui	0235 318 502 0235 318 503	apia.vaslui@apia.org.ro
Centrul Județean Vrancea	Județean	Focșani, B-dul Brăilei, nr. 121, Jud. Vrancea	0237 212 402	apia.vrancea@apia.org.ro